

SZABADSÁG

A legfrissebb és legnagyobb magyar lap Amerikában. — Megjelenik minden nap.

Beolvadt lapok: Magyar Híradó, Magyarok Csillaga, Esti Újság, Amerikai Híradó, Magyar Naplap, Magyar Hírmondó, Californiai Magyar Farmer.

The oldest established and largest Home-Grown Paper Published Daily.

NO. 38. SZÁM.

TWENTY-NINTH YEAR.

Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit Szombat, 1919. február 15.

HUSZONKILENCEDIK ÉVFOLYAM.

EGYES SZÁM ÁRA 2 CENT.

FORRADALOM ROMÁNIÁBAN

A menekülő királyt golyó érte. --- Véres csata a tüntetők és a katonaság között.

A románok elfoglalták Erdélyt és a magyarországi városokat, mintha minden a legteljesebb rendben volna otthon, Romániában, a merész és hűdítő politikát követő bukaresti kormány mögött a román nemzet osztatlanul állana, s minden lépését helyeselné.

Közben azonban olyan hírek érkeztek, hogy Romániában óriási az inség s a román néptömegek a legszörnyűbb nyomorban, teljesen kenyér hiányban vannak.

Az alább közölt táviratok ugyan nem hivatalosak s a megbízhatóságukat nehéz ellenőrizni, azonban a jelentések igen határozott formában s egyszerre több helyről jönnek s így e pillanatban, amíg azokat meg nem erősítik vagy meg nem cáfolják, nem lehet belőlük következtetéseket vonni.

A jelentések a következők:

BERLIN, február 12. Bécsből érkező hírek arról számolnak be, hogy Romániában kitört a forradalom s egyre terjed az ország minden részébe. Ferdinánd román király a helyzet reménytelenségének látára el akart menekülni családjával Bukarestből s menekülés közben a forradalmárok rálöttek és megsebesítették.

Lövöldöztek a királyi palotára.

Bukarest népe forrong. A királyi család intézkedéseket tett, hogy Jassy városába, az előbbi ideiglenes fővárosba való menekülésre s állítólag már utban is voltak, amikor a lázongó munkásnép a vonatjukat megállásra s a királyi családot a királyi palotába való viszártására kényszerítette. A király akkor sebesült meg, a híradás szerint, amikor a tömeg a királyi palotára kezdett lövöldözni.

Bukarest utcáin hullámkzik a nép, a királyt és a kormányt szidalmazva, nyíltan a dinasztia lemondását követeli, ilyen kiáltások közt: "Le a bábukkal! Eljen a köztársaság!"

Bolshevikiek szították a lázadást.

A budapesti A Világ értesülése szerint a forradalom bolshevik propagandaa eredménye. A tüntetők és katonaság között történt összeütközés igen véres volt, mert nem kevesebb mint hatvan embert megölték s vagy 150 embert megsebesítettek.

A nevezett újság szerint a román hadseregben a fegyelem igen meglazult s teljes felbomlással fenyeget.

A helyzet ugy az élelmezést, mint az ország pénzügyeit illetőleg egyre rosszabbodik, s az ország gazdasági élete szétzúllás előtt áll. A Bratianu-kormány helyzete a jelentések szerint tarthatatlan.

NÉMETORSZÁGBAN ZAVAROS A HELYZET.

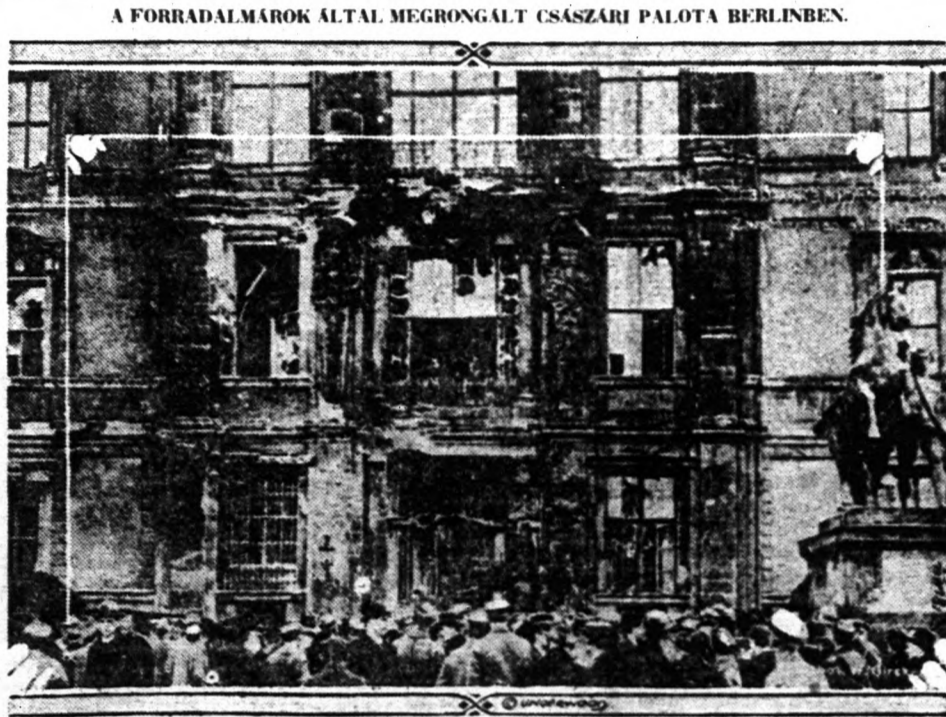
Párisból jelentik: Egy amerikai megfigyelő, aki hosszú időt töltött Németországban, most érkezett onnan haza és annak a véleményének adott kifejezést, hogy a helyzet Németországban még mindig nagyon zavaros.

"Az emberek nem akarnak dolgozni Németországban, mondta az amerikai megfigyelő. Olyan nagy nyugdíjakat és állami segítségeket kapnak, hogy a léha életet nem akarják a dolgozó élettel felcserélni. Németországban tulajdonképpen minden senki, igazi vezető, a kinek a véleményére a nép hallgatna. A német nép egyre lejjebb és lejjebb süllyed. De ők ezért a süllyedését nem saját magukat okolják, hanem a szövetségeseket. A németek vétkesen könnyelműek és teljesen elvakultak. Igen, Németországnak a sorsorban arra lenne szüksége, hogy az élelmiszerhelyzetet javítsák. De nem vagyok bizo-

nyos abban, hogy tekintettel a zavaros helyzetre, egy nagyobb mennyiségű élelmiszerkészlet, nem okozna-e nagyobb bajokat."

SOK AMERIKAI KATONA SIRJA BRESTBEN.

Tours, Franciaország, febr. 13. Ma közzétett hivatalos jelentés szerint Brest francia kikötő városában "nem kevesebb mint 3,365 amerikai katona van eltemetve. E nagy számnak az a magyarázata, hogy igen sok sebesült, akit haza akartak szállítani, itt hunyt el, s hogy a transzport hajók majd mind itt kötöttek ki, s az utközben spanyol influenzában, vagy egyéb betegségekben szenvedő katonákat az ottani kórházakban helyezték el. Egyedül november havában csaknem másfél ezer katona halt meg a tüdőgyulladás miatt. Valamennyien az influenza áldozatai voltak.

A német forradalmárok a közel múlt napokban óriási zavarpásoknak voltak előidezői Berlinben. Rendszeresen felszerelt csapatok sok pontot okortak a kormányt, amennyiben az ügyvel ellátott városok nagy rombolást vittek véghez a városban. Sok középület megrongált, köztük a császári palotát is, melyet fenti képkönn mutatunk be.

A LENGYELEK NÉMETORSZÁGBAN.

A német lapok arra figyelmeztetik a közönséget, hogy a Németországba hatoló lengyel hadsereg igen nagy.

Berlinből jelentik: A Berliner Tageblattban igen érdekes cikk jelent meg a lap thorni képviselőjétől. Ez számot ad a lengyel hadsereg erejéről. A cikk szerint Modelin a bázisa a vizsultai lengyel flottának, amely egy volt osztrák-magyar admirális parancsnoksága alatt áll. A hajóhad főleg kisebb járművekből áll, amelyekre a háború előtt Varsó, Thorn és Danzig között a személyszállító forgalom lebonyolítására használtak.

A lengyel hadsereg most már nem áll szétzúllt hordákból, hanem rendes sorkatonaságból, amely a németeknek még sok gondot fog okozni. E hadsereg tisztjei német-lengyelek, osztrákok és magyarok, mondja a tudósítás. A hadsereg eddig önkéntesekből állott. A lengyel törvényhozás azonban elrendelte, hogy a rendes szolgálatra be kell hívni az 1889, 1888 és 1887-es évről. A kiképzést majdnem kizárólag volt német tisztek végzik.

AZ OLASZOK BÉCSBEN.

Bécs, febr. 12. Olasz katonák és bankárok hozzákézdtek, hogy elszállítsanak egy bécsi bankból ezeröttszáz millió korona értékű értékpapírt és bankjegyet, ami eredetileg Triest város tulajdonosa volt. A kincseket a háború alatt szállították Bécsbe biztonság okáért. A bank előtt, ahol az értékpapírokat őrizték, olasz katonák álltak őrt s az értékpapírokat katonai teherkocsikon szállították el. A ritka látványt óriási néptömeg nézte végig. Az olaszok számos műkincazt is vissza akarnak szerezni, amiket valamikor Velencéből cipelték el a Habsburgok. A múlt évek között számos világhírű festmény szerepel, ezeknek a rejtékhelyét azonban nem tudták eddig kipuhatolni.

PERSHING VIZSGÁLATOT KÖVETEL.

"Az amerikai fővezér a kongresszus elé akar állni, hogy megvédje magát azokkal a vádakkal szemben, amelyek arról számolnak be, hogy ő és vezérkara nem bántak jól a nemzeti gárda tisztjeivel.

Washingtonból jelentik: Pershing tábornok vezérkara, félhivatalos uton ugy nyilatkozott, hogy a fővezér okvetlenül tisztáznia akarja magát és vezérkara azokról a vádaktól, amelyek arról szólnak, hogy ő és vezérkara rosszul bántak a nemzeti gárda tisztjeivel és általában az egész nemzeti gárdával. Ezt a vádat több szenátor, képviselő és hivatalos közeg hangzottatta. Pershing tábornok kijelentette, hogy abban az esetben, ha a következő kongresszust ebben az ügyben nem rendel el vizsgálatot, akkor ő maga áll a kongresszus elé és ki hallgatását fogja követelni. Több, Európából érkezett tiszti szerint Pershing tábornokot ezek a hírek erősen felháborították. Különösen azért, mert távol van és nem tud a feltevések ellen védekezni.

AZ OLASZOK BÉCSBEN.

Gallivan képviselő a napokban beszédet tartott, ahol Pershing tábornok vezérkarát "West pointi klikknek" nevezte. Warsó, febr. 12. Radziwill herceg táviratot olvasott fel a lengyel Nemzetgyűlés előtt, amely azt jelenti be, hogy a lengyel csapatoknak sikerült okkupálni Brest-Litovsk városát.

HOLLANDIA BELGIUM ELLEN.

A hollandi miniszterelnök kijelenti, hogy Limbergnek és Zeelandnak Hollandia birtokában kell maradnia.

Páris, febr. 13. Nemrégiben meglátogatta Hollandiát egy francia államférfi. Ez előtt Ruys de Beerenbruek, a hollandus miniszterelnök a következőket mondja a helyzetre vonatkozólag: "A scheldti kérdésre vonatkozólag Hollandiá bármikor hajlandó a kiegyezésre. Akár egy nemzetközi felügyelet alapján is. Vagy olyan alapon, amelyet a párisi konferencia majd jónak lát. De, a hollandi nép nem tűri, hogy Belgium jogot formáljon Zeelandra és Limbergre. Ha e területekre vonatkozólag referendumot állítanak fel, a nép kilencvennyolc százaléka Hollandia mellett fog szavazni. Hollandia hajlandó a lábat hollandi területen megvetni, akkor aztán kénytelenek leszünk harezba szállni."

A KATONAI BÖRTÖNÖK SZIGORÁRA.

Washingtonból jelentik: General Harris beterveztette Baker hadügyminiszternek a katonai fogházakban uralkodó állapotok vizsgálatára kiküldött szakbizottság jelentését. A jelentés az állapotokat olyanokká találta, hogy azok megváltoztatására sürgős reformok életbeléptetését javasolja.

ELFOGOTT MAGYAR SZÉTRAJKEVEZÉR.

Bázel, Svájc, febr. 12. A Havas Ignyükség értesülési szertint Budapestet újra kitört az általános sztrájk. Wittich magyar szocialista sztrájkvezért Pozsonyban letartóztatták. (A távirat valószínűleg a pozsonyi általános sztrájkról szól s csak tévedésből helyezte a sztrájkot Budapestre.)

ÓVÁS A BOLSHEVIZMUS ELLEN.

Portland, Ma., febr. 13. Poin-dexter Washington állami szenátor, aki a Maine állam törvényhozói előtt tartott beszédet, óvta Amerikát attól, hogy a bolshevikiek nemzetközi osztályuralmának áldozatul esnek. "A mindenféle új bonnyalomból Amerika könnyen kiküldet, — mondotta, — ha régi szokásokat és hagyományokat nem téveszti szem elől, s hű marad Washington és Lincoln elveinek."

AUSZTRIA EGYESÜLNI AKAR NÉMETORSZÁGGAL.

Dr. Ludo Hartman szerint a Nemzetek Ligájában a faji ösztönzést kell kidomborítani. — Az olaszok félnek egy megnagyobbodott Németországtól.

A célt kissé nehéz elérni, s mennyiben a Nemzetek Ligájának megalakításában Wilson elnök eszméinek kell diadalát aratni. Münchenből jelentik Kopenhágán keresztül: Egy amerikai újságíró hosszas beszélgetést folytatott Dr. Ludo Hartmannal, a berlini osztrák nagykövettel, aki épen elutazóban van Ausztriába, az ottani választásokra. A beszélgetés folyamán Hartmann többek között a következőket mondta: "Szeretném azt látni, hogy az összes németül beszélő népek egyesüljenek. A régi Ausztria teljesen felbomlott és ez a gondolat ma már a múlté. Vannak ugyan egyes emberek még Ausztriában, akik szeretnék a régi részüket visszállítani, ezek azonban elenyészően csekély számban vannak. A Nemzetek Ligáját én szerintem csak faji alapon lehet megalapítani. Ausztriában tíz millió német él, még pedig olyan területen, ahol senki más nem él, csak német. Ezek a németek nagy-szerűen egyesülhetnének Németországgal, anélkül, hogy új és fantasztikus határokról kellene gondoskodni. A legközelebbi osztrák választások majd beigazolják, hogy az osztrák-németek akarják ezt az egyesülést. Csak egyet nem akarunk: a mostani német határokon belül egyesülni Németországgal. Az osztrák-németek ragaszkodnak ahhoz, hogy Németországhoz csatolassanak a Csehországban és a Sziléziában lakó németek is. Mert ezeket a cseh, illetve lengyel uralom alól okvetlenül fel akarják szabadítani. S azt hiszem, ezt egy kissé nehéz lesz keresztülvinni. Ugy értesülök, hogy Coolidge professzor jelentése, amelyet Wilson elnöknek nyújtott be, teljesen eloszlatta az Egyesült Államok részéről az antagonizmust Ausztriának Németországhoz való csatolásával szemben."

ELFOGOTT MAGYAR SZÉTRAJKEVEZÉR.

Bázel, Svájc, febr. 12. A Havas Ignyükség értesülési szertint Budapestet újra kitört az általános sztrájk. Wittich magyar szocialista sztrájkvezért Pozsonyban letartóztatták. (A távirat valószínűleg a pozsonyi általános sztrájkról szól s csak tévedésből helyezte a sztrájkot Budapestre.)

ÓVÁS A BOLSHEVIZMUS ELLEN.

Portland, Ma., febr. 13. Poin-dexter Washington állami szenátor, aki a Maine állam törvényhozói előtt tartott beszédet, óvta Amerikát attól, hogy a bolshevikiek nemzetközi osztályuralmának áldozatul esnek. "A mindenféle új bonnyalomból Amerika könnyen kiküldet, — mondotta, — ha régi szokásokat és hagyományokat nem téveszti szem elől, s hű marad Washington és Lincoln elveinek."

SZIGORU LESZ AZ ÚJ NÉMET FEGYVERSZÜNET.

Leszerelik és lefegyverzik a német hadsereget a szövetségesek felügyelete alatt.

Páris, febr. 13. A szövetségesek legfőbb haditanácsa elhatározta, hogy a németekkel február 17-én megújítandó fegyverszünetet csak nagyon rövid időre fogja megkötöni s a szövetségesek fenntartják maguknak azt a jogot, hogy a fegyverszünetet bármikor megszakíthassák abban az esetben, ha a németek elmulasztják a rendelkezéseket végrehajtani. Münchenből jelentik Kopenhágán keresztül: Egy amerikai újságíró hosszas beszélgetést folytatott Dr. Ludo Hartmannal, a berlini osztrák nagykövettel, aki épen elutazóban van Ausztriába, az ottani választásokra. A beszélgetés folyamán Hartmann többek között a következőket mondta: "Szeretném azt látni, hogy az összes németül beszélő népek egyesüljenek. A régi Ausztria teljesen felbomlott és ez a gondolat ma már a múlté. Vannak ugyan egyes emberek még Ausztriában, akik szeretnék a régi részüket visszállítani, ezek azonban elenyészően csekély számban vannak. A Nemzetek Ligáját én szerintem csak faji alapon lehet megalapítani. Ausztriában tíz millió német él, még pedig olyan területen, ahol senki más nem él, csak német. Ezek a németek nagy-szerűen egyesülhetnének Németországgal, anélkül, hogy új és fantasztikus határokról kellene gondoskodni. A legközelebbi osztrák választások majd beigazolják, hogy az osztrák-németek akarják ezt az egyesülést. Csak egyet nem akarunk: a mostani német határokon belül egyesülni Németországgal. Az osztrák-németek ragaszkodnak ahhoz, hogy Németországhoz csatolassanak a Csehországban és a Sziléziában lakó németek is. Mert ezeket a cseh, illetve lengyel uralom alól okvetlenül fel akarják szabadítani. S azt hiszem, ezt egy kissé nehéz lesz keresztülvinni. Ugy értesülök, hogy Coolidge professzor jelentése, amelyet Wilson elnöknek nyújtott be, teljesen eloszlatta az Egyesült Államok részéről az antagonizmust Ausztriának Németországhoz való csatolásával szemben."

Az új feltételek között mint beszélük szerepelni fog az is, hogy a németeknek abba kell hagyni az ellenségeskedést a lengyelekkel s meg kell maradni a megszabott határvonalakon belül. A megállapítandó rövid tartamu fegyverszünet, ideje alatt egy rendkívüli bizottságot küldenek ki annak az állandó fegyverszünetnek megbeszélésére, amely érvényben áll mindaddig, míg csak a végleges béke létre nem jön. Ezek a feltételek, mint az kiszivárgott, ki fognak terjedni a német hadsereg leszerelésére s lefegyverezésére is még pedig a szövetségesek felügyelete alatt. A feltételeket elég korán közölni fogják Németországgal, úgy hogy a weimari nemzetgyűlés tanácskozhasson azok felett, mielőtt a közbeeső ideiglenes rövidtartamu fegyverszünet lejárna. A fegyverszüneti tervezetet Foch marsall készíti elő, aki megelőzőleg tanácskozik a fog felelő Clemenceau miniszterelnökkel is. A tervezet aztán jóváhagyás végett a legfelsőbb haditanács elé fog kerülni.

Hire jár, hogy Clemenceau nagyon erőlyes és hatásos beszédet tartott a legfőbb haditanácsnak legutóbbi ülésén s kimutatta azt, hogy Németországgal szemben a legnagyobb elővigyázatossággal kell eljárni. A délután folyamán Wilson elnök szólt fel, aki szintén ezeket az elveket hangzattta s ilymódon bizonyoságot ádta annak, hogy ebben a pontban a szövetségesek valamenyien egyetértenek s hogy az előző megbeszélések alkalmával felmerült nézeteltérések kizárólag abban a tekintetben merültek csak fel, hogy miképpen lehet Németországtól a legmesszebbmenő biztosítékat kapni.

A tanácskozásokon Wilson elnök állítólag kijelentette, hogy súlyos okok mutatnak arra, miképen az ellenségeskedés várhatóan újra kitörhet s ennek az eshetőségnek nagy figyelmet kell szentelni s nem szabad azt semmiképen lebelesülni. Wilson elnök szerint az a körülmény, hogy Németország nem teljesítendő a fegyverszüneti szerződésben megszabott feltételeket; olyan jel volt, ami indokolja a háború új kezdését s hogy az Egyesült Államok elnöke nem habozhat egy percig sem az amerikai hadseregnek újra fegyverrel állításával ebben az esetben.

Páris, febr. 13. A szövetségesek legfőbb haditanácsa újot javasolt fekszik, amiben a fegyverszünet politikai megváltoztatását kéri s a fegyverszünet idejének tetemes megrövidítését szeretnék elérni. A javaslat az, hogy a fegyverszünet ideje ne legyen hosszabb tíz napnál s ennek az időnek elteltével újabb feltételeket kényszerítsenek Németországra.

A békekonferencia több tagjának az a nézete, hogy ilyen módon sokkal jobban kézbent tudnák tartani Németországot s sokkal jobban tudnák eljáráni a folytonosan változó viszonyok között. Eddig semmi jele sincs annak, hogy a legfelsőbb haditanács a kérdésben milyen álláspontra akar helyezkedni.

A németek követelik, hogy beleszólásuk legyen a békekonferenciába. Bern, Svájc, febr. 13. Mathias Erzberger a német fegyverszüneti bizottság egyik tagja hosszabb tanácskozást folytatott hétfőn Berlinben több miniszterrel s ennek eredményeként azt határozták el, hogy Erzberger követelni fogja a szövetségesektől, miként ismerjék el az új német kormányt. Erzberger ezt a kívánást akkor fogja előterjeszteni, mikor összejön a többi megbízottal a fegyverszünet meghosszabbítása végett.

BELGIUM NÉMET TERÜLETET KÉR.

Párisból jelentik: A békekonferencia belga delegátusai formálisan bejelentették egy bizonyos német területre szóló igényüket, amelyet a németek túllük valamikor elvettek. E területek a belga német határon vannak s magukba foglalják a Montjoie és Malmedy kerületeket. E területeket wallonok lakó-nyitják s Belgiumra néve annak visszaszerzése főképen azért jelentene nagy előnyt, mert ilymódon Németországnak nem nyílna többé alkama arra, hogy a belgák országát hirtelen megtámadja.

Belgium ezenkívül Hollandia területéből is kér egy darabot, ott, ahol a holland föld mélyen benyúlik Belgium testébe. Bejelentette továbbá, hogy jogot igényel a Scheldt folyó szabad hajózására.

ELLENŐRZIE A HUSBARÓKAT.

Washingtonból jelentik: A szenátus által a nagyvok üzemelmek vizsgálatára kiküldött albizottság befejezte működését, s az erről szóló jelentést Gore szenátor, a bizottság elnöke, a bizottság javaslatával együtt a szenátushoz beterjesztette. A bizottság a vizsgálat eredményeként azt javasolja a törvényhozásnak, hogy a husvágó nyagipart vegye szövetségi ellenőrség alá.

POSTAI KÖZLEKEDÉS ERDÉLYBE

Ugy az amerikai mint a román kormány megengedte, hogy Románián keresztül csomagok küldessenek Erdélybe. Azonban tekintettel arra, hogy Romániában a legutolsó híradások szerint forradalom ütött ki, tanácsos addig várni, míg teljesen biztosak nem lehetünk abban, hogy a csomag rendelési helyére ér.

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States.
 Published daily except Sunday the twenty-ninth year by
The Szabadság Printing & Publishing Co.
 (An Ohio Corporation, R. A. Cserna, President; Dr. Andrew Cserna, Sec'y-Treas.)
 Founded by: Alapította: 7
E. T. Kohányi Kohányi Tihámer.

DR. ANDREW CSERNA, Editor.
 Edited and Published at Szerkesztőség és kiadóhivatal
700-702 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.
 Telephone: Bell: Main 3336, Cuy. Central 4231.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Az Egyesült Államokban és Kanadában: egész évre \$6.00, félre-
 évre \$3.00, külföldre: egész évre \$8.00, félre-évre \$4.00, Cleveland városában: egész
 évre \$5.00, félre-évre \$2.50. SUBSCRIPTION RATES: United States and Canada: one
 year \$6.00, half year \$3.00. Foreign countries one year \$8.00, half year \$4.00.
 Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for Transmission through the
 mails as Second Class Matter.

New York Irodák címe: Eastern Office.
Room 603, Tribune Bldg., 154 Nassau St., New York.
 Cívetéző: Joseph Horváth, Manager.

JOGOT A NŐKNEK.

A SZENÁTUS ismételten bizalmatlanságot tanusi-
 tott a nőkel szemben. Újra leszávazta a női sza-
 vazatjog törvényjavaslatát. Ezért ahogy hirt vettek
 a vereségről, rettenetes felláborodásban törtek ki.
 Kiabáltak, szitkozódtak, sőt in effigie, még az elnököt
 is máglyára huroolták.

Franciaországban is napról-napra erősebb a nők
 mozgalma. Egymásután menesztenek küldöttséget Cle-
 menceauhoz, Wilsonhoz és nagyon hangosan hirdetik
 a férfiakkal való egyenjogúságot.

A francia nők helyesen érvelnek. A háború alatt
 sokat tettek az országot, majdnem annyit, mint a férfiak.
 Joguk van tehát ahoz, hogy a háború után az elő-
 nyökből is kivégyék a részüket. Egyforma fizetést
 akarnak a férfiakéval, egyforma munkabeosztást.

A nőknek teljesen igazuk van. Van azonban a
 dolgunk lélektani szempontja is, amelyet talán nem
 lesz érdektelen szó nélkül hagyni.

Franciaországban a nők egyenjogúsítási mozgal-
 ma nem mai keletű. Evtizedek óta húzódik immár. S
 aki leghangosabb szószólója volt, Anatole France, egy
 szeptikus pillanatban ekkét irt a mozgalmról a
 Figaroba, bizonyosan Ernest Renan hitét követve.

"A kereszténység, mondja a nagy francia író, so-
 kat használt a női nemnek, mikor a szerelmet bűnnek
 deklarálta. A nőknek azóta van hatalmuk a férfiak
 felett.

Régebben, az ember ósállapotában, a nők telje-
 sen egyenlők voltak a férfiakkal, már ami a társas-
 mi viszonyokat illeti. Ez az állapot a civilizációval
 a kereszténységgel megváltozott. A kereszténység
 volt borított a női idomokra és ezzel kívánatosá-
 sá azokat. Amire a férfiak addig nem is gondolták,
 t, hogy eltartották előlük: állandóan a szemük
 lebegett. A civilizáció pedig kétféle töltötte meg
 a nők szívét.

Oh nők, — mondja Anatole France, — nem tud-
 játok, milyen nagy a hatalmatok. Az erős férfiak nem-
 csak ébren, álomban is kíséretetek. Szent Antal, fehér
 kezetekre gondolt, eltakarta szemét és a pusztába me-
 nekült bójtólni és imádkozni a fehér kezek előtt. Ime,
 ilyen nagy a hatalmatok még a szentek felett is. És
 az Irás óva inti a férfit a nőtlől. ... Anyira fél tőle.

Pedig, nők, ugy-e ti tudjátok legjobban, hogy
 mennyire képződés ez az egész. Ti tudjátok, meg az
 orvosok tudják. Tudjátok: szervezetetek gyenge, ellen-
 állásra alkalmatlan és mikor azt mondják rólatok,
 hogy megértéssel vagytok, akkor tulajdonképen gyen-
 gek az idegeitek és nem vagytok képesek azoknak
 ellentállni.

És mégis: egyenlők akartok lenni a férfiakkal.
 Mily ellentmondás! Mért akarnátok egyenlők lenni,
 mért törekedtek eszeszertt erővel arra, hogy esetleg
 orvos, vagy ügyvéd lehessen belőletek, mikor így sok-
 kal, de sokkal jobban dirigálhatjátok a férfiakat!"

Valóban: a nők mozgalma már kezdi magával hoz-
 ni a női nem fölényének esökkenését. Mióta a nők is
 felveszik az overallt, mióta ők is azt a pedát kapják,
 mint a férfiak, nem tapasztalhatjuk-e napról-napra,
 hogy a női varázs szűnőfélben van? Nem látjuk-e számla-
 lászor, hogy villamoson a beszélő hölgyeket legény-
 kék és erős férfiak állni hagyják, míg ők kényelmesen
 ülve maradnak, habár a kocsi zsufolásig tele van?

Ne higye senki, hogy e jelenség semmitmondó.
 Sokkal inkább jellemző a helyzetre, mint akármilyen más.

A VÖRÖSMARTY AKADÉMIA.

A HAZAI lapok megírták, hogy Budapestén a mo-
 dern, fiatal irodárgárda szembehelyezkedett a Magyar
 Tudományos Akadémiával, a Kisfaludy Társasággal,
 a Petőfi Társasággal és megalapította a Vörösmarty
 Akadémiát. Az új akadémia célja: Az irodalmat ki-
 vonni minden politikai befolyás alól, kiküszöbölni
 mindent, ami nem szorosan vett irodalmi kérdés.

Azért Vörösmarty Akadémia, mert Vörösmarty is
 hasonló időkben hallatta komor és fenséges szavát,
 mert Vörösmarty is magyar volt, de mégis a legeuró-
 paibb írónk.

Az új Akadémiának Ady Endre az elnöke, Móritz
 Zsigmond és Babits Mihály az alelnökei. Tagjai kö-
 zött olyan illusztris egyéniségek vannak, mint Ignóus,
 Gárdonyi Géza, Herczeg Ferenc, Molnár Ferenc, Am-
 brus Zoltán, Kosztolányi Dezső, Kaffka Margit, Bródy
 Sándor, Juhász Gyula, Szép Ernő.

Ez a névsor biztosíték arra, hogy, ha valami, ak-
 kor a magyar nemzet írói fenntartják a magyarságot,
 ha bármi következzék is arra a sokat szenvedett, ret-
 tetesen megtörturázott országra. A magyar írók
 egyesülése talán az első, igazán komoly szó a magyar
 zürzavarban. A magyar írók rájöttek, hogy nem a po-
 litika az, ahol valamit tehetnek, nem az a sok, sokszor
 talán csábító melléklet, de a saját hivatásuk, legszen-
 tebb kötelességük, a legelősebb, de örökre is a leg-
 igaztobb foglalkozás: a magyar írás.

Trefán kívül,

sőt egészen komolyan, törvényes bejegyzéssel megalakult
 Amerika legfuresőbb új egyesülete Chicagoiban Nem a
 Bandzsakok Klubja, sem pedig a Sörte Tenyészők Kölesönös
 Segélyző Szövetsége, hanem azoknak a szervezete, akik azért
 tömörülnek, hogy semmiféle címen meg ne pumpolhassák
 őket. Az új egyesület címe: "Association of Disbelievers in
 Social Organization." Vagyis magyarul: a semmiféle egy-
 lethez nem tartozók egyesülete.

Erről jut eszünkbe,

hogy ha az Amerikai Magyarság Végrehajto Tanácsa ham-
 rosan nyilvánosságra nem hozza a maga programját, talán
 az amerikai magyar intelligencia is megalakította volna az
 Egylethe Nem Tartozók Egyletét.

Lemondok,

mondta Ferdinánd bolgár király ismételten, sokszor, min-
 dig hangsúlyozottan. Azt mondta: csak szólnának az urak,
 hogy mikor akarják, én lemondok. Nem ragaszkodom ehhez a
 dszabhoz. Ha eszükbe jut, hogy már elég volt belőlem, csak
 szólnának, én lemondok.

De, szótolt most legutóbb, lemondjak, anélkül, hogy
 felmondta volna? Nem lehet lemondanom, a felmondás nél-
 küli lemondás is mennyire fáj nekem. És ijedten összeest.

AGRÁR FORRADALMAK A RÉGI RÓMÁBAN.

Az adózás és katonáskodás két megfizetési kötelezettséget
 juttatott a római patriciusok, a kiváltságos nemes az alsóbb
 osztálynak. Ha nem volt a
 plebsnek pénze, kapott kölcsön
 az uszarástól, a ki könyörtelen-
 nül behajtotta a követeléseit.
 A fizetési képtelen plebejst az
 uszoras az adósok börtönébe
 vitte. Minden hódító háború,
 amelyet Róma patriciusai in-
 dítottak, növelte az adósok
 számát és szaporította az elvi-
 sélhetetlen adósságokat, mert
 a római hadsereg paraszt mi-
 licia volt és maguknak a pa-
 rasztoknak kellett a fegyve-
 ről, a költségekről gondos-
 kodni.

Róma több nép ellen viselt
 hódító háborút Kr. előtt 493-
 486-ban és ez a háború is sok
 plebejst a börtönbe juttatott
 a megfizethetetlen adóssága-
 val. A szigorú adóssági törvé-
 nyek a plebejusokat fellátot-
 ták, akik a szent hegyre vonul-
 tak és külön várost alapítottak
 és beosztást követeltek az
 állam ügyeibe.

A hatalmas Rómát nagy ve-
 szély fenyegette. A beözölő
 gallok meglepték és Manlius
 mentette meg az elfoglalástól.
 Manlius Rómában nemzeti hő-
 sé lett. A háború után az uszo-
 rások a plebejusoktól, akik
 Manlius vezérése alatt meg-
 mentették Rómát az adósságot
 követelték. A polgárok azon
 részeit, akik a házért harcol-
 tak, a börtönbe epelték, mert
 nem tudták fizetni. Ahogy
 Manlius az utcán halad, látja,
 hogy az egyik hadsegédjét az
 adósok börtönébe huroolják.

Kikelt az eljárás ellen, ki-
 váltotta a börtönből a kapitá-
 nyát és a fórumon kijelentet-
 te:

Amíg nekem egy talpalatnyi
 földem lesz, római polgár nem
 kerülhet bele az adósok börtö-
 nébe.

Harcosai közül sokan az adó-
 sok börtönében voltak és
 hogy szavanak ura legyen, el-
 adta a földjét és 500 polgárt
 kiváltott.

E tettéért magára haragi-
 totta a patriciusokat és az
 uszorasokat; elhuroolták a Ca-
 pitóliumból, amelyet megmen-
 tett a gallaktól, a Tarpejusi
 lára huroolták és onnan leta-
 szították.

Fognak a szabad parasztek
 és gyarapodnak a rabszolgák.
 Egész Itália, a mostani Olasz
 ország a római patriciusok ke-
 zébe került. A legyőzött ellen-
 séget a rómaiak rabszolgákká
 teszik és magukkal huroolják
 dolgoztatni. A legvirágzóbb
 üzlettel a római birodalom-
 ban a rabszolgakereskedés.

167-ben 150 ezer görög rabszol-
 gát hoztak Rómába a patriciu-
 sok. Delos szigetén naponta átlag
 20 ezer rabszolgát raktak ki,
 a kiket estig eladtak. A
 rabszolgák felváltak mentve
 minden katonáskodástól, ellen-
 ben a munkát kellett elvégez-
 niük. Egész rabszolga csoport-
 tok a lábuknál fogva összevo-
 tak bilineselve és korbácsüté-
 sekkel serkentették őket a
 munkára. Ejjelre a földalatti
 börtönükbe vonultak a rabszol-
 gák, ahol bizony sovány ele-
 delt kaptak.

Ezekkel a rabszolgákkal le-
 hetetlenül tették a parasztek
 gazdálkodását. A nagybirtoko-
 sok nem is akartak földjeiken
 szabad parasztekot alkalmazni,
 akik maguk is proletárokká
 vagy rabszolgákká süllyedtek.
 Etrúpiában 154-ben nem volt
 szabad paraszt. A fegyverké-
 pes parasztek száma is egyre
 esökcent, 164-ben Kr. előtt
 337,000 volt, 147-ben Kr. előtt
 322,000, 131. Kr. előtt 319,000,
 312-ben pedig már csak 76,000.
 Minden háború növelte a rab-
 szolgák számát és ezzel esök-
 kentették a szabad parasztek-
 okat, akik ellen a patriciusok
 kogyetlen erőszakosságokat kö-
 vettek el.

A fiatal Grachus megöleti ma-
 gát.

A fiatal Grachus folytatta
 bátyja megszakított munkáját,
 sőt sok törvényt is ki is egé-
 szítette. Keresztül vitte azt is,
 hogy a nép mérsékelt árért
 gabonát kapott. A szenátus ha-
 ztalmát egészen letörte.

Törvényeinek megsemmi-
 sére és megölése a szenátus
 összeesökvetést szót ellene.

Fegyvertársaival az Aventi-
 nuson gyülekezett össze, hogy
 fegyveresen is leveri a nép el-
 lépségét. A patriciusok azon-
 ban nagy csapatot vontak össze
 ellene és megfutamították.
 Gaius Grachus nem akarta tul-
 lni a szegyet, hogy elfogják,
 szolgájával megölette magát.

A Grachusok halála után a
 szenátus több engedményt teti,
 hogy a népet a további forra-
 dalomtól visszatartsa.

A rabszolgák sem túrték alá-
 vettségüket esendes megnyug-
 vással. Legtöbbször szabad
 parasztek voltak, mielőtt rab-
 szolgaságba kerültek és képi-
 selve volt köztük a művelt
 elem is. A rabszolga lázadások
 mindennaposok lettek.

A rómaiak tízes vassal bé-
 lyegettek meg örökre a rab-
 szolgákat, hogy ha megszök-
 nek, fel lehessen ismerni őket.
 Réseben egyenként kötöztek
 a rabszolgák, részben fellázo-
 dtak. Itáliában, Attikában fek-
 vő szigeten, de különösen De-
 losban nagy rabszolgázadás
 volt.

Szióliában 250 ezer rabszol-
 ga lázadt fel és sereget küldtek
 a leverésükre; P. Pupilius kon-
 zul 133-ban le is verte őket.

Földet a népek.
 Licinius Stolo és Sextius az
 elégtelen parasztek nevében
 az ehatalmasodott patriciusok
 gazdasági hatalmát korlátozni
 akarták és törvényt kértek ar-
 ra vonatkozólag, hogy senkinek
 500 holdnál több földje ne le-
 hessen és hogy a patriciusok
 földjeiken ne alkalmazhassa-
 nak osupa rabszolgát, hanem
 egy részét munkásainak vá-
 logassák össze a szabad polgá-
 rokból. Licinius korlátozni a-
 karta a nagy birtokot és az ál-
 tal a népet is földhöz akarta
 juttatni.

Tiberius Sempronius Grachus,
 az elnyomott nép vesére.
 Licinius törvénye keresztül
 ment, de nem hajtották végre.
 Tiberius Sempronius Grachus
 aki a legelősebb római patri-
 cius családól származott,
 követelte a törvény végrehaj-
 tását.

A római patriciusoknak az
 a mébe vágta büneiket és a nép
 borzalmat helyzetét. Beszede,
 amelyet a patriciusokhoz inté-
 zett, hatalmas és nyílt vád az
 uralmuk ellen.

"A vadállatoknak — mon-
 dotta Tiberius Grachus —
 megvan a barlangjuk és a fek-
 helyük, de azoknak az embe-
 reknek, akik Itáliáért harcol-
 nak és meghalnak, nem maradt
 egyebük, mint a levegő és az
 ég világoassága. Hajléktalanul
 bolyonganak szerteszét feles-
 gükkel és gyermekeikkel. Nem
 szembeöltö hazugság az, ami-
 kor hadvezéreink harcosainkat
 azzal buzdítják, a háborúra,
 hogy felszólítják őket, miként
 védjük meg ősök sírját és há-
 zuk békéjét. Azok mások bold-
 ogságáért és gazdagosságáért
 halnak meg. A föld urainak
 nevezik őket és egy rög sem
 az övék."

Tiberius Grachus előre se-
 jette, hogy kivégzik. Gyászhöz
 ültözött, fiát átadta a népek
 és elment a szenátusba. Ami-
 kor az ajtóba ért, egy patri-
 cius elkialtotta magát: Jón
 Grachus, hogy a királyi koron-
 ná fejére tegye!

A patriciusok megröhan-
 ták és 300 kísérő hűvel együtt
 megölték. Anyja Cornelia és
 testvére Gaius Grachus, kér-
 ték a holttestét, hogy eltemet-
 hessék, még azt is megtagad-
 ták, és holttestét a Tiberus fo-
 lyóba vetették.

A NŐK FIZETÉSE.

Érdekes kis füzet fekszik elő-
 tem. New York állami ipari bizott-
 ságának statisztikai osztálya adta
 ki. Tele van számokkal, bevezetés,
 szomorú számokkal. Azt mondják
 a nőknek, hogy a papír-, a dohoz-
 ing- és gallér, cukorka, szivar-
 gyárakban és üzletekben alkalmá-
 zott nőket még mindig rosszul fi-
 zetik. Az érdekesen szomorú sta-
 tisztikai adatok 600 oly gyárból
 és üzletről gyűjtötték össze, ahol
 60,000-nél több nő alkalmaznak.

A hivatalos statisztikai adatok
 pedig így szólnak: 100 nő közül
 csak 32 keres hetenként 14 dollárt,
 vagy 14 dollárnál többet. 53 nő,
 vagyis a felénél több, nem keres
 meg hetenként 12 dollárt sem. 100
 munkásból közül 35-nek átlagos
 heti bére a 10 dollárt sem éri el,
 20 pedig nyolc dollárnál is keve-
 sebbet keres és tíznek kereset-
 hetenként hat dollár alul marad.
 A fizetések New York városában
 valamivel magasabbak ugyan, mint
 a vidéken, de a new yorki mag-
 sabb fizetés a drágább new yorki
 életről nincs arányban.

A csalhatatlan számok azt mu-
 tatják, hogy 100 dolgozó nő közül
 a mai viszonyok között csak 32 é-
 lhet meg tisztességesen fizetésből,
 a többinek nélkülözni kell. Száz
 munkásból közül 30 nyomorog,
 mert nem hiszem, hogy akad józan
 ember, aki elhisi, hogy a mai drá-
 gaság mellett heti 5 és 6 dollárból
 meg lehet élni.

A női munkát keresik, mert ol-
 csóbb. Az a téves nézet van elter-
 jedve, hogy a nő kevesebbit tud
 megélni, mint a férfi, tehát keve-
 sebb fizetést is érdemel. Tény,
 hogy a nők kevesebb lényege van,
 tény, hogy átlagban kevesebbet
 költ, mint a férfi, mert maga főz,
 varr, stb., de bármilyen művészet-
 tel takarékoskodik is, heti hat dol-
 láról mégsem élhet meg. Ha csak
 egy kukabon húzódik meg, ha
 csak naponta egyszer eszik meleg
 ételt, ha testét csak gyatra ron-
 gyokkal takarja, ha rossz cipőt
 visel, ha hideg szobában hál,
 heti hat dollár mellett éheznie
 kell. Rongyokra és rossz cipőre
 keresztülről azonban már nem
 futja.

A statisztika mégis azt mutatja,
 hogy a nők nagy része oly bért
 dolgozik, melyből megélni lehetet-
 len. Dolgozik, mert kénytelen,
 mert a nélkülözésektől legyengült
 testében az életet mesterségesen
 fenn akarja tartani. El, mert élni
 akar. El, mert béréből eltengetheti
 magát. El, mert az életből élni
 készlet.

Az alacsony bér megöli a testet,
 megöli a lelket. A mindennapi lét-
 ért való küzdelemben, a folytonos
 nélkülözésben a test, a lélek ki-
 merül. Akinek lelke erős marad,
 annak teste pusztul; akinek lelke
 ereje gyenge, az előbb-utóbb az
 erköleletesség fertőjébe süllyed.
 Nagyon fáj, ha télen a testet át-
 járja a hideg, ha a gyomor télen-
 nyáron korog, ha a cipőbe befolyik
 a víz. És még jobban fáj, ha nines
 mód a hideg ellen védekezni, ha a
 követelő gyomrot nem lehet ki-
 éleltetni, ha a rongyos cipő helyé-
 be ujjat nem lehet vásárolni.

A női munkát nem szabadna
 azért alkalmazni, mert olcsóbb. A
 női munkát épp úgy meg kell fi-
 zetni, mint a férfét. Biztosítsák a
 nők részére is a megélhetést és ne
 engedjék őket tegezni. A tiszté-
 séges megélhetést való hars is
 legyengíti a testet és ne engedjük,
 hogy a szűrés kenyérvért való küz-
 delemben a nők elcsúszjanak.
 Ezt nemcsak a mostani, de a jövő
 nemzedék is megcsúnyul, mert el-
 származott anyák csak sátnya gyer-
 mekeket szülhetnek.

Becsüljük meg a női munkát.
 Adjanak nekik megélhetést. Adj-
 nak nekik oly megélhetést, hogy
 testüket táplálhassák, hogy tisz-
 tességesen ruházódhassanak és
 emberekhez méltó hajlékba jussa-
 nak. A munkások érdeke is ez kö-
 veteli, mert a gondatlan munkás
 munkája többet ér, mint az olyan,
 aki munkája mellett arról gondos-
 kodik, hogy ostere honnan szerez-
 zen magának egy kis meleg ételt.
 ...thuri.

Kétségkívül a napi árfo-
 lya-
 s-
 ma vesztünk és eladunk.
 Úgyisint a riasztófényre
 vágórtól és teljesen le nem
 fizetett Bondokat is átvess-
 zük.

910 Schofield Bldg.
 az E. 9-ik utca és Euclid Ave.
 sarkán, Cleveland, O.
 Nyitva este 6 óráig. —
 Magyarul beszélünk.

Mindenki, aki
 legalább egy
 dollár ára
 Partos Patika

Partos Patika
 160 Second Ave, New York, N.Y.

Disznaptárt ingyen
 Partos gyógyszer rendel s a rendeléshez est a
 selyvnyét mellékel, ingyen kapja a "PARTOS
 PATIKA" 1919. ÉVI REMEK SZEP FALI
 NAPTRÁT.

Mindenki, aki
 legalább egy
 dollár ára
 Partos Patika

Partos Patika
 160 Second Ave, New York, N.Y.

Disznaptárt ingyen
 Partos gyógyszer rendel s a rendeléshez est a
 selyvnyét mellékel, ingyen kapja a "PARTOS
 PATIKA" 1919. ÉVI REMEK SZEP FALI
 NAPTRÁT.

Mindenki, aki
 legalább egy
 dollár ára
 Partos Patika

Partos Patika
 160 Second Ave, New York, N.Y.

Disznaptárt ingyen
 Partos gyógyszer rendel s a rendeléshez est a
 selyvnyét mellékel, ingyen kapja a "PARTOS
 PATIKA" 1919. ÉVI REMEK SZEP FALI
 NAPTRÁT.

Mindenki, aki
 legalább egy
 dollár ára
 Partos Patika

Partos Patika
 160 Second Ave, New York, N.Y.

Disznaptárt ingyen
 Partos gyógyszer rendel s a rendeléshez est a
 selyvnyét mellékel, ingyen kapja a "PARTOS
 PATIKA" 1919. ÉVI REMEK SZEP FALI
 NAPTRÁT.

Mindenki, aki
 legalább egy
 dollár ára
 Partos Patika

Partos Patika
 160 Second Ave, New York, N.Y.

Disznaptárt ingyen
 Partos gyógyszer rendel s a rendeléshez est a
 selyvnyét mellékel, ingyen kapja a "PARTOS
 PATIKA" 1919. ÉVI REMEK SZEP FALI
 NAPTRÁT.

Mindenki, aki
 legalább egy
 dollár ára
 Partos Patika

Partos Patika
 160 Second Ave, New York, N.Y.

Disznaptárt ingyen
 Partos gyógyszer rendel s a rendeléshez est a
 selyvnyét mellékel, ingyen kapja a "PARTOS
 PATIKA" 1919. ÉVI REMEK SZEP FALI
 NAPTRÁT.

Mindenki, aki
 legalább egy
 dollár ára
 Partos Patika

Partos Patika
 160 Second Ave, New York, N.Y.

Disznaptárt ingyen
 Partos gyógyszer rendel s a rendeléshez est a
 selyvnyét mellékel, ingyen kapja a "PARTOS
 PATIKA" 1919. ÉVI REMEK SZEP FALI
 NAPTRÁT.

Mindenki, aki
 legalább egy
 dollár ára
 Partos Patika

Szerkesztői üzenetek.

B. Landesman. Nem hisszük,
 hogy igaz volna, mert nem
 hallottunk eddig semmit felőle.
 Pölöp Lenke Pittsburgh. A
 North 6-ik utcában sok magyar
 lakik, ott van a magyar re-
 formátus templom is. Tudunk-
 kal fűrészgár ninesen ottan.
 Gabriel Kish Mayerthorpe,
 Alta, Canada. Ha figyelemmel
 kísér a lapunkban megjelenő
 magyarországi híreket, azokból
 sok tájékozódást szerezhet az
 ottani viszonyokról. Többet mi
 sem tudunk.
 Müller Nándor, Debrecen la-
 kossága szinmagyar és amióta
 Hajdumegye fenáll, mindig
 Debrecen volt a székhelye.
 Pittsburgh. Minden városnak
 más és más szabályrendelete
 van ebben az irányban. Tessek
 érdeklődni az ügy iránt a City
 Hallban, ott feltétlenül adnak
 felvilágosítást.

Alex Mihályi Stanley, Wisc.
 Hogy most mennyi a lakosság
 száma, azt nem tudhatjuk, de
 a háború előtt hozzávetőleg
 több volt egy fél milliónál.
 K. L. Bradley, O. A háború
 előtt az amerikai hadseregben

AZ IDEGENEK AMERIKÁBAN.

A sok millióra rugó idegent veszedelmesnek mondják az amerikai nemzetre. — Sürgetik a beolvasztást.

Washington, febr. 12. Raymond F. Crist helyettes honfőtáji biztosnak az a véleménye, hogy a tíz és fél milliónyi itt élő idegen alattvaló veszedelmet jelent az amerikai intézményekre. Hasonló állapottól sehol a világon meg nem történik. A javaslat az, hogy minden egyes amerikai ügykezesen a helyzetet javítani s mozdítsa elő az amerikanizálás munkáját.

"Az Egyesült Államokban jelenleg mintegy 17 és fél millió idegen él s ezek közül legfeljebb hat millió lett polgárának az országának. — mondja Crist. A be nem olvasztott elemnek ilyen nagy aránya veszedelmet jelent. Főként a köles-ségnek az, hogy ezt a sokadalmat hűségese amerikai polgárokká gyurjuk át. A feladat óriási, ha figyelembe vesszük, hogy átlag minden tíz amerikai polgár jut egy idegen.

Ezek közül a bevándoroltak közül egyesek hosszú évek óta élnek itt anélkül, hogy polgárok lettek volna. Azáltal, hogy ösztönöznek a nagy ipari központokon, termékeny talajjal szolgálnak mindenféle Amerika ellenes propagandára, legyen az a propaganda az amerikai ipar, az itteni politikai vagy gazdasági intézmények akármelyike ellen irányítva.

deportálása jogosulatlan. "A számitások szerint mintegy 6000 idegent készülnék deportálni, nagyobb részük azért, mert elmebetegsége vagy más ok miatt vannak a köznevelés terhére, — mondja Caminetti. A többi vagy beteg vagy pedig valami vétség vagy büntetés miatt van deportálásra ítélve. Aránylag nagyon kevés közöttük az agitátor, aki ellensége lenne az amerikai kormányának, vagy bármilyen szervezett kormányának. Az újabb Ellis Islandra vitt idegenek, akikre a deportálás vár, egyike sem volt semmiféle öszszekötöttségben sem a seattlei, sem más nyugatamerikai sztrájkokkal. A deportálások némi ideje óta már hosszú ideje vázakkozik a szigeten, mivel hajóhiány miatt lehetetlen elszállítani őket.

Azok a hírek, amelyek arról beszélnek, hogy egész vasutakat mozgósítottak anarhisták és más agitátorok Ellis Islandra szállítása végett, határozottan túlzottak."

A SZÁSZOK ROMÁNIA MELLETT.

A párisi Havas ügynökség bukaresti jelentés alapján közli, hogy oda tegnap egy szász, német küldöttség érkezett, amely az erdélyi szászokat és a bánásgyi németeket képviseli. A küldöttség célja az, hogy a román kormány elé a szászok és svábok ama kérését terjessze, hogy az általuk lakott területeket a román államba bekebelezék. A küldöttség kijelentette, hogy ők nem akarnak Németországgal egyesülni, miután ők már 800 esztendő óta külön német nemzetiségűek.

A háború alatt bebonyult, hogy nagyon sok olyan német van Amerikában, aki ez irányt az ország iránt csak gyűlölséget érez. Itt az ideje annak, hogy olyan intézkedéseket tegyünk, amik a hasonló eseteket lehetetlenné teszik a jövőben. Minden amerikai polgárnak, aki szereti hazáját, kötelessége, hogy kikértesse a maga barátait és ismerőseit az idegenek között s rávegye őket arra, hogy ha itt akarnak maradni, akkor legyenek polgárokká."

Caminetti bevándorlási biztosnak az a nézete, hogy az idegenek terhére vett nagyarányú

A VILÁG LEGNAGYOBB SZALLÓDAJA.

A Pennsylvania Hotel, amely most nyílt meg New Yorkban.

ANGLIA IS DEPORTÁLJA AZ IDEGENEKET.

Az I. W. W. szervezet kérésére husz tagját Amerikába fogják deportálni.

London, febr. 12. Az angol kormány az anarhisták és anarhisták irányú szervezetekhez tartozó idegen alattvalókat ellen ép oly könnyörtelen szigorúsággal készülni elbánni, mint Amerika teszi az ország belső békéjét és a törvényes rendet felforgatókkal szemben. A deportálás ittéltek érdekében ugyanis a new yorki radikálisok, köztük sok pap, ügyvéd, tegnap a Park Hotelben gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy a deportálást törvényes eszközökkel megakadályozzák s a jogvédelem költéseinek fedezésére gyűjtést indítanak.

Csupán öt egyén esetében tett a bíróság ítéletet, akiket elhatározták a legelső hajóval felülküldeni viznek.

Ez természetesen nem jelenti azt, hogy a letartóztatott és deportálásra ítélt embereket most már szabadlábra eresztik, hanem csupán azt, hogy ügyük a bíróság elé kerül s a szövetségi bíróság holnap kezdődő tárgyalás eredményeképpen fogja eldönteni, hogy a bevándorlási törvények megszegése miatt a deportálásra ítélt személyeket szabadlábra engedjék-e.

A szövetségi kormány detektívjei a new yorki rendőrség közreműködésével nagy razziazt rendez a gyanús és a fennálló társadalmi és jogrendet veszélyeztető idegenekre. Megbízható értesülés szerint legalább 2500 név van a gyanúsak, illetve a legközelebb letartóztatásra és deportálásra váró idegenek listáján. A rendőrség csak a washingtoni kormány engedélyére vár, hogy a tömeges letartóztatásokat foganatosítsa.

A Habeas Corpus eljárás végleges kimenetelét iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul, mert annak döntő befolyása lesz, minden valószínűség szerint, a rendőrség további eljárására általában a felfogás, hogy Knox vére van hiányban szenvedjen, mely vas érel és kitarthat ad a vének, hogy a tápanyagot elcséjelték, irommá és aggy változtassa. Elegendő vas tartalom hiányában, tekintet nélkül arra, hogy mennyit és mit eszik, az élelem keresztül megy szervezetén anélkül, hogy hasznát — nem kapja belőle az erőt és a helyett hogy fiatalos erővel és erélyvel lenne eltelve, gyenge, ideges és megviselt lesz. Ha nem elég erős vagy, nem éri jól magát, kötelessége a következő próbát tenni: Kiszérelje magát, hogy meddig tud dolgozni és meddig tud gyalogni fáradtság nélkül. Azután két teljes héten át vegyen be minden nap háromszor, evés után két darab öt grinos Nuxated Iron pirulát, azután próbálja ki erejét ismét és győződjön meg, mennyit javult. Igen sok idege agyoncsigázott embert láttam, akik megkésztették erejüket és kitarthatásukat egyszerűen oly módon, hogy vasat szedtek a helyes formában. De ne szedje a régi formájú vasat, hogy néhány centés megkésztet. Oly formában kell vasat szedni, hogy könnyen lenyelhesse és elemésztthesse, mint Nuxated Iron ha azt akarja hogy használjon, máskülönben nemcsak nem segít, hanem árthat is. Gyógyeszerésnél beszerezhet Nuxated Iron, határozott megelégedést biztosítunk vagy a pénz vissza lesz fizetve.

Kellyre vonatkozó adatokat is. Ezek szerint Kelly ir hangzása neve dacára német, s ő a feje a hírhedt Kelly bandának, a mely nemrégiben nagy selyempáncsokból kifolyólag hurokra került.

Az anarhistákat még nem deportálják.

New Yorkból jelentik: A deportálásra ítélt anarhisták ügyében fordulat állott be. John C. Knox szövetségi bíróság helyt adott a Seattlebe és más városokban öszszefogdosott anarhisták védői által benyújtott Habeas Corpus keresetnek, minél fogva azok további intézkedésig Ellis Islandon maradnak.

A deportálásra ítélték érdekében ugyanis a new yorki radikálisok, köztük sok pap, ügyvéd, tegnap a Park Hotelben gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy a deportálást törvényes eszközökkel megakadályozzák s a jogvédelem költéseinek fedezésére gyűjtést indítanak.

Csupán öt egyén esetében tett a bíróság ítéletet, akiket elhatározták a legelső hajóval felülküldeni viznek.

Ez természetesen nem jelenti azt, hogy a letartóztatott és deportálásra ítélt embereket most már szabadlábra eresztik, hanem csupán azt, hogy ügyük a bíróság elé kerül s a szövetségi bíróság holnap kezdődő tárgyalás eredményeképpen fogja eldönteni, hogy a bevándorlási törvények megszegése miatt a deportálásra ítélt személyeket szabadlábra engedjék-e.

A szövetségi kormány detektívjei a new yorki rendőrség közreműködésével nagy razziazt rendez a gyanús és a fennálló társadalmi és jogrendet veszélyeztető idegenekre. Megbízható értesülés szerint legalább 2500 név van a gyanúsak, illetve a legközelebb letartóztatásra és deportálásra váró idegenek listáján. A rendőrség csak a washingtoni kormány engedélyére vár, hogy a tömeges letartóztatásokat foganatosítsa.

A Habeas Corpus eljárás végleges kimenetelét iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul, mert annak döntő befolyása lesz, minden valószínűség szerint, a rendőrség további eljárására általában a felfogás, hogy Knox vére van hiányban szenvedjen, mely vas érel és kitarthat ad a vének, hogy a tápanyagot elcséjelték, irommá és aggy változtassa. Elegendő vas tartalom hiányában, tekintet nélkül arra, hogy mennyit és mit eszik, az élelem keresztül megy szervezetén anélkül, hogy hasznát — nem kapja belőle az erőt és a helyett hogy fiatalos erővel és erélyvel lenne eltelve, gyenge, ideges és megviselt lesz. Ha nem elég erős vagy, nem éri jól magát, kötelessége a következő próbát tenni: Kiszérelje magát, hogy meddig tud dolgozni és meddig tud gyalogni fáradtság nélkül. Azután két teljes héten át vegyen be minden nap háromszor, evés után két darab öt grinos Nuxated Iron pirulát, azután próbálja ki erejét ismét és győződjön meg, mennyit javult. Igen sok idege agyoncsigázott embert láttam, akik megkésztették erejüket és kitarthatásukat egyszerűen oly módon, hogy vasat szedtek a helyes formában. De ne szedje a régi formájú vasat, hogy néhány centés megkésztet. Oly formában kell vasat szedni, hogy könnyen lenyelhesse és elemésztthesse, mint Nuxated Iron ha azt akarja hogy használjon, máskülönben nemcsak nem segít, hanem árthat is. Gyógyeszerésnél beszerezhet Nuxated Iron, határozott megelégedést biztosítunk vagy a pénz vissza lesz fizetve.

Szenved Az Ön Vére Vas Hiányában?

Vas a Vörö-Vér Táplálék — Nuxated Iron Rózás Arcsín Ad a Nők Arczának, Erőt és Kitarthat a Férfiak Ereibe.

Ha Ön addig járna étkész nélkül míg gyenge, vékony és sovány lesz, nem tehetne rosszat saját magának, mint ha engedi, hogy vére van hiányban szenvedjen, mely vas érel és kitarthat ad a vének, hogy a tápanyagot elcséjelték, irommá és aggy változtassa. Elegendő vas tartalom hiányában, tekintet nélkül arra, hogy mennyit és mit eszik, az élelem keresztül megy szervezetén anélkül, hogy hasznát — nem kapja belőle az erőt és a helyett hogy fiatalos erővel és erélyvel lenne eltelve, gyenge, ideges és megviselt lesz. Ha nem elég erős vagy, nem éri jól magát, kötelessége a következő próbát tenni: Kiszérelje magát, hogy meddig tud dolgozni és meddig tud gyalogni fáradtság nélkül. Azután két teljes héten át vegyen be minden nap háromszor, evés után két darab öt grinos Nuxated Iron pirulát, azután próbálja ki erejét ismét és győződjön meg, mennyit javult. Igen sok idege agyoncsigázott embert láttam, akik megkésztették erejüket és kitarthatásukat egyszerűen oly módon, hogy vasat szedtek a helyes formában. De ne szedje a régi formájú vasat, hogy néhány centés megkésztet. Oly formában kell vasat szedni, hogy könnyen lenyelhesse és elemésztthesse, mint Nuxated Iron ha azt akarja hogy használjon, máskülönben nemcsak nem segít, hanem árthat is. Gyógyeszerésnél beszerezhet Nuxated Iron, határozott megelégedést biztosítunk vagy a pénz vissza lesz fizetve.

MEGDICSÉRTÉK A MONT VERNON LEGÉNYSÉGÉT.

Washingtonból jelentik: Daniels tengerészeti miniszter a Mont Vernon szállítóhajó egész legénységét a legnagyobb katonai kitüntetésben részesítette tiszteletdíjakkal délelőtt egy nagy beszéd kíséretében.

FELSÜLT RABLÓK.

Kansas Cityből jelentik: W. C. Howard vendéglőst tegnap este két ember azzal kereste fel, hogy fivére hívják. Howard sietve hagyta ott az üzletet s követte a két embert. Az utcán a két ember erre megtámadta és elrabolta 15 dollárát. Ugyanaz este, üzletzárás után két más ember szintén megállította a hazafelé induló Howardot és azt mondták neki, hogy a testvére nagy vesztélyben van és sürgősen hívják. Ennek már Howard nem ült fel, hanem megragadta a két alakot és rendőrtérre kiabált, aki ott is termott.

MEGNYITTA A PARK BANK PÉNZTÁROSA.

Pittsburghból jelentik: Az East End-nek egyik legelőkelőbb pénzintézete, a Park Bank csodót kért önmaga ellen, miután a pénztárosa, J. F. Schwartz olyan alaposan megdézsmálta a pénztárát, hogy fizetési kötelezettségeinek nem képes eleget jenni. Semmit eltűrte hát, hogy a bankot a rablás hírére a nép megrohassa, inkább maga kérte a csodó kimondását, s ma reggel már bezárta ajtajait.

AVASZI VÉRTISZTÍTÁS! MOST KELL MEGKEZDENI!

Ebben az időben a legtöbb ember vére, szervezete meg van fertőzve mérges anyagokkal, a láz estiraival s innen van az, hogy annyira ember pusztul el éppen akkor, amikor a természet újra ébred. De nem az, aki véret, szervezeteit rendszeresen tisztítja.

Ne legyen senki, aki tavasszal vértisztítót nem használ. Aki tavasszal pár hétig a Vörös Kereszt Vértisztítót használja, annak szervezete egész évre védve lesz a betegségek ellen s egészsége rendszeresen lesz.

Fonatok hogy csak valódi, tiszta, hatásos vértisztítót használjunk s nem holmi utáztatot. Ebben a tekintetben is védve leszünk, ha a valódi Vörös Kereszt Vértisztítót rendeljük az alábbi címen. Egy üveg Vörös Kereszt Vértisztító 1 dollár 10 cent, hat üveg 5 dollár, tizenkét üveg 10 dollár. Használati utasítással szétküldi a világ minden részébe az egvedülő készítő: **VÖRÖS KERESZT PATIKA** 8901-BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, O.

A MUNKÁJOGA.

A vasuti konduktorok szövetségének elnöke nem tágít a sztrájk jogától, még ha a vasutak állami kezelés alatt maradnak is.

Washingtonból jelentik: A B. Garretson, a vasuti kalauzok országos szövetségének elnöke a szenátus Interstate Commerce Commissionja előtt ma azt a kijelentést tette, hogy a Munka jogait megvédendő, a jogait minden körülmények között a munkabeszüntetéshez, a sztrájkhoz való jog. Ez az elv a vasuti munkásokra is fennáll, még akkor is, ha a vasutakat a szövetségi kormány kezelésében maradnak, vagy egészen annak tulajdonába mennek át.

"A kormány nem joga a munkásság által élvezett polgárjog kiváltságait felfüggeszteni még akkor sem, ha maga a kormány a munkaadó" mondotta Garretson.

Cummins szenátor megjegyezte, hogy a múltban a munkabeszüntetés a verseny és az együttes alku szabályozta, ha azonban a vasutak a kormány tulajdonába mennek át, úgy legelőszőbb volna, ha egy emberrel felhatalmaznának arra, hogy a munkabeszüntetés megállapítsa. Garretson nem értett egyet a szenátorral.

"Igy hát ön szerint a munkabeszüntetés a sztrájkhoz való jog befolyásolja?" kérdezte a szenátor.

"A sztrájk joga minden körülmények között meg fog maradni és meg is kell maradnia" válaszolt a kalauzok vezére.

Garretson kihallgatása hosszú ideig tartott, mely idő alatt a munkabeszüntetés érdekes vitába bocsátkozott az öt fogas kérdésekkel ostromló szenátorokkal.

Garretson a többek között annak kifejezését, hogy a minimális bér megállapítása nem fog sokat javítani a helyzetet, mert azáltal nem lehet a bajokat gyökeresen orvosolni, csupán ideiglenesen enyhíteni.

A vasutasok szövetségének vezérének holnap fogják megvitatni Hines tábornokkal a kormány képviselőjével, a vasuti kormány által tett rendszert, amely a vasuti alkalmazottak fizetését éventénként 100 millió dollárral emelné.

Garretson holnap ismét megjelenik a szenátusi bizottság előtt s utána nyomban a vasuti részvényesek képviselőit, Davies Warfieldet és Luther M. Wallaceit fogják kihallgatni, hogy mindkét fél, a Munka és Tőke, álláspontjával tisztába jöjjenek.

Kansas Cityből jelentik: W. C. Howard vendéglőst tegnap este két ember azzal kereste fel, hogy fivére hívják. Howard sietve hagyta ott az üzletet s követte a két embert. Az utcán a két ember erre megtámadta és elrabolta 15 dollárát. Ugyanaz este, üzletzárás után két más ember szintén megállította a hazafelé induló Howardot és azt mondták neki, hogy a testvére nagy vesztélyben van és sürgősen hívják. Ennek már Howard nem ült fel, hanem megragadta a két alakot és rendőrtérre kiabált, aki ott is termott.

EGY MEGRABOLT BANK BUKÁSA.

A pittsburghi Park Bank, melynek pénztárosa negyedik millió dollárt sikasztott, csodót mondott.

Pittsburghból jelentik: Az East End-nek egyik legelőkelőbb pénzintézete, a Park Bank csodót kért önmaga ellen, miután a pénztárosa, J. F. Schwartz olyan alaposan megdézsmálta a pénztárát, hogy fizetési kötelezettségeinek nem képes eleget jenni. Semmit eltűrte hát, hogy a bankot a rablás hírére a nép megrohassa, inkább maga kérte a csodó kimondását, s ma reggel már bezárta ajtajait.

Schwartzot letartóztatták. A jeles férfi aránylag rövid idő alatt nem kevesebb, mint negyedik millió dollárt sikasztott. A lopott pénzt természetesen a börtön jászotta el. A bíróság P. G. Cameron nevezte ki tömegmondónak.

A bank mintegy két és fél millió dollárnyit-betétet kezel.

ELLENZIK A NAGY AMERIKAI HADSEREG TERVÉT.

Washington, febr. 12. A képviselőház mai ülésének hangjából kitunt, hogy a többség ellene van a nagy, 536 ezer főt számláló állandó amerikai hadsereg tervének, s a Ház valószínűleg csak a 175 ezer főnyi hadsereg szervezését fogja jóváhagyni.

Washingtonból jelentik: A B. Garretson, a vasuti kalauzok országos szövetségének elnöke a szenátus Interstate Commerce Commissionja előtt ma azt a kijelentést tette, hogy a Munka jogait megvédendő, a jogait minden körülmények között a munkabeszüntetéshez, a sztrájkhoz való jog. Ez az elv a vasuti munkásokra is fennáll, még akkor is, ha a vasutakat a szövetségi kormány kezelésében maradnak, vagy egészen annak tulajdonába mennek át.

"A kormány nem joga a munkásság által élvezett polgárjog kiváltságait felfüggeszteni még akkor sem, ha maga a kormány a munkaadó" mondotta Garretson.

Cummins szenátor megjegyezte, hogy a múltban a munkabeszüntetés a verseny és az együttes alku szabályozta, ha azonban a vasutak a kormány tulajdonába mennek át, úgy legelőszőbb volna, ha egy emberrel felhatalmaznának arra, hogy a munkabeszüntetés megállapítsa. Garretson nem értett egyet a szenátorral.

"Igy hát ön szerint a munkabeszüntetés a sztrájkhoz való jog befolyásolja?" kérdezte a szenátor.

"A sztrájk joga minden körülmények között meg fog maradni és meg is kell maradnia" válaszolt a kalauzok vezére.

Garretson kihallgatása hosszú ideig tartott, mely idő alatt a munkabeszüntetés érdekes vitába bocsátkozott az öt fogas kérdésekkel ostromló szenátorokkal.

Garretson a többek között annak kifejezését, hogy a minimális bér megállapítása nem fog sokat javítani a helyzetet, mert azáltal nem lehet a bajokat gyökeresen orvosolni, csupán ideiglenesen enyhíteni.

A vasutasok szövetségének vezérének holnap fogják megvitatni Hines tábornokkal a kormány képviselőjével, a vasuti kormány által tett rendszert, amely a vasuti alkalmazottak fizetését éventénként 100 millió dollárral emelné.

Garretson holnap ismét megjelenik a szenátusi bizottság előtt s utána nyomban a vasuti részvényesek képviselőit, Davies Warfieldet és Luther M. Wallaceit fogják kihallgatni, hogy mindkét fél, a Munka és Tőke, álláspontjával tisztába jöjjenek.

Kansas Cityből jelentik: W. C. Howard vendéglőst tegnap este két ember azzal kereste fel, hogy fivére hívják. Howard sietve hagyta ott az üzletet s követte a két embert. Az utcán a két ember erre megtámadta és elrabolta 15 dollárát. Ugyanaz este, üzletzárás után két más ember szintén megállította a hazafelé induló Howardot és azt mondták neki, hogy a testvére nagy vesztélyben van és sürgősen hívják. Ennek már Howard nem ült fel, hanem megragadta a két alakot és rendőrtérre kiabált, aki ott is termott.

AVASZI VÉRTISZTÍTÁS! MOST KELL MEGKEZDENI!

Ebben az időben a legtöbb ember vére, szervezete meg van fertőzve mérges anyagokkal, a láz estiraival s innen van az, hogy annyira ember pusztul el éppen akkor, amikor a természet újra ébred. De nem az, aki véret, szervezeteit rendszeresen tisztítja.

Ne legyen senki, aki tavasszal vértisztítót nem használ. Aki tavasszal pár hétig a Vörös Kereszt Vértisztítót használja, annak szervezete egész évre védve lesz a betegségek ellen s egészsége rendszeresen lesz.

Fonatok hogy csak valódi, tiszta, hatásos vértisztítót használjunk s nem holmi utáztatot. Ebben a tekintetben is védve leszünk, ha a valódi Vörös Kereszt Vértisztítót rendeljük az alábbi címen. Egy üveg Vörös Kereszt Vértisztító 1 dollár 10 cent, hat üveg 5 dollár, tizenkét üveg 10 dollár. Használati utasítással szétküldi a világ minden részébe az egvedülő készítő: **VÖRÖS KERESZT PATIKA** 8901-BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, O.

A MUNKÁJOGA.

A vasuti konduktorok szövetségének elnöke nem tágít a sztrájk jogától, még ha a vasutak állami kezelés alatt maradnak is.

Washingtonból jelentik: A B. Garretson, a vasuti kalauzok országos szövetségének elnöke a szenátus Interstate Commerce Commissionja előtt ma azt a kijelentést tette, hogy a Munka jogait megvédendő, a jogait minden körülmények között a munkabeszüntetéshez, a sztrájkhoz való jog. Ez az elv a vasuti munkásokra is fennáll, még akkor is, ha a vasutakat a szövetségi kormány kezelésében maradnak, vagy egészen annak tulajdonába mennek át.

"A kormány nem joga a munkásság által élvezett polgárjog kiváltságait felfüggeszteni még akkor sem, ha maga a kormány a munkaadó" mondotta Garretson.

Cummins szenátor megjegyezte, hogy a múltban a munkabeszüntetés a verseny és az együttes alku szabályozta, ha azonban a vasutak a kormány tulajdonába mennek át, úgy legelőszőbb volna, ha egy emberrel felhatalmaznának arra, hogy a munkabeszüntetés megállapítsa. Garretson nem értett egyet a szenátorral.

"Igy hát ön szerint a munkabeszüntetés a sztrájkhoz való jog befolyásolja?" kérdezte a szenátor.

"A sztrájk joga minden körülmények között meg fog maradni és meg is kell maradnia" válaszolt a kalauzok vezére.

Garretson kihallgatása hosszú ideig tartott, mely idő alatt a munkabeszüntetés érdekes vitába bocsátkozott az öt fogas kérdésekkel ostromló szenátorokkal.

Garretson a többek között annak kifejezését, hogy a minimális bér megállapítása nem fog sokat javítani a helyzetet, mert azáltal nem lehet a bajokat gyökeresen orvosolni, csupán ideiglenesen enyhíteni.

A vasutasok szövetségének vezérének holnap fogják megvitatni Hines tábornokkal a kormány képviselőjével, a vasuti kormány által tett rendszert, amely a vasuti alkalmazottak fizetését éventénként 100 millió dollárral emelné.

Garretson holnap ismét megjelenik a szenátusi bizottság előtt s utána nyomban a vasuti részvényesek képviselőit, Davies Warfieldet és Luther M. Wallaceit fogják kihallgatni, hogy mindkét fél, a Munka és Tőke, álláspontjával tisztába jöjjenek.

Kansas Cityből jelentik: W. C. Howard vendéglőst tegnap este két ember azzal kereste fel, hogy fivére hívják. Howard sietve hagyta ott az üzletet s követte a két embert. Az utcán a két ember erre megtámadta és elrabolta 15 dollárát. Ugyanaz este, üzletzárás után két más ember szintén megállította a hazafelé induló Howardot és azt mondták neki, hogy a testvére nagy vesztélyben van és sürgősen hívják. Ennek már Howard nem ült fel, hanem megragadta a két alakot és rendőrtérre kiabált, aki ott is termott.

Kéznelküli művész.

A biliardozás még azoknak is elég nehéz játék, akiknek két ép kezük van, hát még annak akinek egy keze sincsen. Chicago-ban pedig él egy kéznélküli ember, George Sutton, aki rettentő türelemmel és hosszú gyakorlással nyomorékká lett katonák tanítását. "Teljesen bizonyos vagyok róla — mondotta egy újságíró — hogy mindazokat a katonákat, akik a csatákban elvesztették kezeiket, rövid idő alatt megtanítom arra, hogy mi-

George Sutton, aki kéznélküli, de kiváló biliardozó.

lással annyira kiképezte magát, hogy egyike a legheirősebb biliard játékosoknak. Csonka karjaival a legprecízebben csinálja meg a legnehezebb lökéseket. George Sutton most ajánlatot tett a washingtoni kormányának, hogy hajlandó elvállalni a hábo-

lással annyira kiképezte magát, hogy egyike a legheirősebb biliard játékosoknak. Csonka karjaival a legprecízebben csinálja meg a legnehezebb lökéseket. George Sutton most ajánlatot tett a washingtoni kormányának, hogy hajlandó elvállalni a hábo-

lással annyira kiképezte magát, hogy egyike a legheirősebb biliard játékosoknak. Csonka karjaival a legprecízebben csinálja meg a legnehezebb lökéseket. George Sutton most ajánlatot tett a washingtoni kormányának, hogy hajlandó elvállalni a hábo-

lással annyira kiképezte magát, hogy egyike a legheirősebb biliard játékosoknak. Csonka karjaival a legprecízebben csinálja meg a legnehezebb lökéseket. George Sutton most ajánlatot tett a washingtoni kormányának, hogy hajlandó elvállalni a hábo-

lással annyira kiképezte magát, hogy egyike a legheirősebb biliard játékosoknak. Csonka karjaival a legprecízebben csinálja meg a legnehezebb lökéseket. George Sutton most ajánlatot tett a washingtoni kormányának, hogy hajlandó elvállalni a hábo-

lással annyira kiképezte magát, hogy egyike a legheirősebb biliard játékosoknak. Csonka karjaival a legprecízebben csinálja meg a legnehezebb lökéseket. George Sutton most ajánlatot tett a washingtoni kormányának, hogy hajlandó elvállalni a hábo-

lással annyira kiképezte magát, hogy egyike a legheirősebb biliard játékosoknak. Csonka karjaival a legprecízebben csinálja meg a legnehezebb lökéseket. George Sutton most ajánlatot tett a washingtoni kormányának, hogy hajlandó elvállalni a hábo-

lással annyira kiképezte magát, hogy egyike a legheirősebb biliard játékosoknak. Csonka karjaival a legprecízebben csinálja meg a legnehezebb lökéseket. George Sutton most ajánlatot tett a washingtoni kormányának, hogy hajlandó elvállalni a hábo-

lással annyira kiképezte magát, hogy egyike a legheirősebb biliard játékosoknak. Csonka karjaival a legprecízebben csinálja meg a legnehezebb lökéseket. George Sutton most ajánlatot tett a washingtoni kormányának, hogy hajlandó elvállalni a hábo-

lással annyira kiképezte magát, hogy egyike a legheirősebb biliard játékosoknak. Csonka karjaival a legprecízebben csinálja meg a legnehezebb lökéseket. George Sutton most ajánlatot tett a washingtoni kormányának, hogy hajlandó elvállalni a hábo-

lással annyira kiképezte magát, hogy egyike a legheirősebb biliard játékosoknak. Csonka karjaival a legprecízebben csinálja meg a legnehezebb lökéseket. George Sutton most ajánlatot tett a washingtoni kormányának, hogy hajlandó elvállalni a hábo-

lással annyira kiképezte magát, hogy egyike a legheirősebb biliard játékosoknak. Csonka karjaival a legprecízebben csinálja meg a legnehezebb lökéseket. George Sutton most ajánlatot tett a washingtoni kormányának, hogy hajlandó elvállalni a hábo-

lással annyira kiképezte magát, hogy egyike a legheirősebb biliard játékosoknak. Csonka karjaival a legprecízebben csinálja meg a legnehezebb lökéseket. George Sutton most ajánlatot tett a washingtoni kormányának, hogy hajlandó elvállalni a hábo-

lással annyira kiképezte magát, hogy egyike a legheirősebb biliard játékosoknak. Csonka karjaival a legprecízebben csinálja meg a legnehezebb lökéseket. George Sutton most ajánlatot tett a washingtoni kormányának, hogy hajlandó elvállalni a hábo-

lással annyira kiképezte magát, hogy egyike a legheirősebb biliard játékosoknak. Csonka karjaival a legprecízebben csinálja meg a legnehezebb lökéseket. George Sutton most ajánlatot tett a washingtoni kormányának, hogy hajlandó elvállalni a hábo-

lással annyira kiképezte magát, hogy egyike a legheirősebb biliard játékosoknak. Csonka karjaival a legprecízebben csinálja meg a legnehezebb lökéseket. George Sutton most ajánlatot tett a washingtoni kormányának, hogy hajlandó elvállalni a hábo-

lással annyira kiképezte magát, hogy egyike a legheirősebb biliard játékosoknak. Csonka karjaival a legprecízebben csinálja meg a legnehezebb lökéseket. George Sutton most ajánlatot tett a washingtoni kormányának, hogy hajlandó elvállalni a hábo-

lással annyira kiképezte magát, hogy egyike a legheirősebb biliard játékosoknak. Csonka karjaival a legprecízebben csinálja meg a legnehezebb lökéseket. George Sutton most ajánlatot tett a washingtoni kormányának, hogy hajlandó elvállalni a hábo-

lással annyira kiképezte magát, hogy egyike a legheirősebb biliard játékosoknak. Csonka karjaival a legprecízebben csinálja meg a legnehezebb lökéseket. George Sutton most ajánlatot tett a washingtoni kormányának, hogy hajlandó elvállalni a hábo-

lással annyira kiképezte magát, hogy egyike a legheirősebb biliard játékosoknak. Csonka karjaival a legprecízebben csinálja meg a legnehezebb lökéseket. George Sutton most ajánlatot tett a washingtoni kormányának, hogy hajlandó elvállalni a hábo-

lással annyira kiképezte magát, hogy egyike a legheirősebb biliard játékosoknak. Csonka karjaival a legprecízebben csinálja meg a legnehezebb lökéseket. George Sutton most ajánlatot tett a washingtoni kormányának, hogy hajlandó elvállalni a hábo-

lással annyira kiképezte magát, hogy egyike a legheirősebb biliard játékosoknak. Csonka karjaival a legprecízebben csinálja meg a legnehezebb lökéseket. George Sutton most ajánlatot tett a washingtoni kormányának, hogy hajlandó elvállalni a hábo-

CLEVELANDI HIREK

A BANDITÁK KÖRHÁZA.

Leleplezték egy gyógyintézetet, amelyben csak megbesült banditákat, betörőket és egyéb gonosztevőket szoktak kezelni.

A folyamatban levő bünyűgyi vizsgálat során érdekes leleplezést csinált John Gardner, a hírhedt betörő, akit a columbiáns forchuhattak hozták vissza, hogy tanuviszlomását meghallgassák.

Elmondotta Gardner, hogy Clevelandban volt a múlt évben egy gyógyintézet, amelyben majdnem kizárólag gonosztevőket kezeltek. Az orvosok jól ismerték minden hivatos banditát, betörőt, akik bátran fordulhattak hozzájuk, a midőn megbesültek, az orvosok elrejtették őket a rendőrök elől s kezelték őket, amíg csak föl nem épültek.

"Ezek az orvosok tudták, — mondotta Gardner — hogy én összekötöttem magam a gonosztevőkkel, ennélfogva ajánlatot tettek nekem, hogy vállalkozzam a rendőrök vagy mások által megbesült banditák, betörők fölkeresésére s hozzam őket ambulancion a körházba. Ezeket a banditákat olyan összeget szarolhattak ki az orvosok, amint akartak, mert nem fizetés esetén könnyű volt őket átadni a rendőr-széknek.

Gardner megadta az orvosok nevét és címét is. Kijelentette, hogy semmit sem igyekszik palástolni.

Elmondotta Gardner azt is, hogy gonosztevők, rendőrök és bizonyos kereskedők szövetkeztek arra, hogy a biztosító társaságokat megkárosítsák.

"Egy ember, aki az egyik zlet vezetőjét ismerte, fölkeresett egyziben engem, meg a szoboramat, Raymond Bundyt, hogy lopjuk el és géssük el az üzletvezető automobilját. Ha ezt megteszük, mondotta fölkereső, s az üzletvezető megkapja a biztosító társaság, a biztosítási díjat, akkor fölkeresünk az üzletbe, amikor jöleszik, nem adhat át benünket a rendőrszéknek, mert tudja, hogy áruilóvá lehetünk.

ESKÜVŐ.

Császár János — Jánossy Erzsike.

Császár János közbessült west sidei honfitársunk a napokban vezette oltárhoz Jánossy Erzsikét, Jánossy Jenő Lorain avenuei üzletében osnos és házias hugát. Az esketést a S. Imre r. kath. templomban Réz János plébános végezte, aki szép beszédet intézett az új párhoz. Násznapok voltak: Jánossy Jenő és neje, továbbá Jancsi Gyula és neje, Vöfelyek, illetve koszorús leányok: Kázmér János, Böhm László, German Harry, Takács Idus, ifj. Papp István és Jánossy Helén.

Fedák Ernő és neje, Fábian Lajos és neje, Schiffer Imre és neje, Szenci Béla és neje, Drótár János és neje, Zwilinger Gyula és neje, Kőrösi József és neje, Suty József és neje, Pásztor József és neje, Parkas István (Lorain, O.), Kovács Gyuláné, Reizacker Piroka, Ondooskó Mariska, Reizacker László, Böhm Ignác, Rudnay János, Fodor Nándor, Dr. Pólya László, Bogás József, Kocsis János.

HALÁLOZÁS.

MEGHALT BOGAR JÓZSEFNÉ.

A temetés hétfőn délután két órakor lesz.

Bogar József west sidei kedvűt szalagos felesége egy évi szenvedés után tegnap este kilenc órakor meghalt. Férjén kívül két gyermeket hagyott hátra. — A temetés hétfőn délután két órakor lesz Bodnár Gyula 3801 West Daily streeti házából. A gyászoló család iránt általános a részvétel.

ELRIASZTOTT RABLÓK.

Két magyar nő kalandja. — Rabló egy magyar hentesüzletben.

Kiss Anna, aki 2288 E. 87th streeten lakik, panaszt tett a rendőrségnek, hogy egy férfi utját állta a lakása közelében s ki akarta rabolni. Szerencsésen járókelők közbeledtek az utamállo elmenekült.

A 1784 E. 41st streeten lakó Varga Mária asszony otthonába egy néger férfi próbált bejutni. Vargáné szembeszállt a betörővel, aki el is menekült, de ebből többször megütötte a bator asszonyt.

Nagy Gyula, akinek a 4147 Lorain avenue van hentes és mézszáros üzlete panaszt tett a rendőrségnek, hogy betörő járt üzletében s nagyobb mennyiségű füstölt húsfilét rabolt el.

NAGY ÁLARCOS BÁL.

A Testvériség Jótékonyági Nögyelet estélye.

Holnap, szombaton este tartja a Testvériség Jótékonyági Nögyelet első farsangi nagy bálját, még pedig álarcos bálját. Eltekintve attól, hogy a Nögyelet az összes báljainak, illetve estélyeinek tiszta jövedelmét mindig a szegények és nyomorogók segélyezésére használja fel, mulatság szempontjából is elsőrangú nyújt s azért érdemes felkeresni.

Az álarcos bál este 8 órakor kezdődik a Woodland Ave. és E. 55-ik utca sarkán levő Reményi-féle tancsateremben. Ne mulassza el egyetlen magyar sem meglátogatni a maszkos bált, amelyen rendezőség szívesen lát mindenkit.

FÉRFIAK ÉS NŐK bármilyen bahról — A temetés hétfőn délután két órakor lesz Bodnár Gyula 3801 West Daily streeti házából. A gyászoló család iránt általános a részvétel.

ÓRIÁSI AZ ÉRDEKLŐDÉS AZ AMERIKAI MAGYAR SZÍNHÁZTAL most vasárnap Február 16-án, délután 2.30-kor A COLONIAL SZÍNHÁZBAN

Konti József gyönyörű zenéjű 3 felvonásos operettjének, a Királyfogás előadására, melyben a főbb szerepeket Thury Iona, Várady Juliska, Dobó Böske, Erdélyi Emil, Hegedűs Lajos, Horváth Lajos, Zsadányi Aladár játsszák. A jegyek nagy része már elővételben elkeltek, tehát mindenki a saját érdekében eszelel, ha igyekszik jegyét előre megvásárolni. Jegyek előre megrendelendőek. KÖVÉSSY MIHÁLY üzletvezetőnél, 2562 E. 81 Str. — Telefon: Princeton 2328 L.

Videki Előadások:

AKRON: Február 16-án vasárnap este 8.15-kor a Music Hall-ban: KIRÁLYFOGÁS. LORAIN: Február 17-én hétfőn este a Broadway Sínházban: KIRÁLYFOGÁS. TOLEDO: Február 18-án Keddén este a Satrik Hall-ban: KIRÁLYFOGÁS. DETROIT: Február 19-én szerdán este a Peninsular Hall-ban: KIRÁLYFOGÁS. Február 20-án csütörtökön este a Delray kis színházban: A KIS GRÓF.

JÖN AZ UJ ADÓ.

Hamarosan felmegy az itálára.

A 6.000.000.000 dolláros új adótörvényjavaslatot egy a szenátus, mint a kongresszus megszavazta és már csak az elnök aláírása hiányzik ahhoz, hogy a javaslat törvényerőre emelkedjék. Mielőtt az elnök aláírta a javaslatot, azonnal életbelépnék a törvény intézkedései.

A 6 billió dollárból a legnagyobb tétel: 500.000.000 dollár kerül a szeszis itálakra, melyek közül az új törvény a whiskeyt adóztatja meg legjobban.

Ezidőszent 3 dollár 20 cent adót kell fizetni egy gallon pálinka után, az új adó ezt megkétszerezi és az új törvény életbelépésével minden gallon whiskeyt 6 dollár 40 cent adót kell fizetni.

Wilson elnök rövidesen megérkezik és miután biztos az, hogy első ténykedése: kő fog tartozni a javaslat aláírása, előrelátható, hogy rövid 8-10 napon belül életbelépnék az új adók.

Az előrelátóbbak már is nagyobb italkészletet szereztek be és még nagyobb forgalom várható a jövő héten.

ELHUNYT MILLIOMOS.

Howard Parmelee Ellis váratlanul meghalt Californiában.

Cleveland egyik legneprésőbb milliommosa, Howard Parmelee Ellis, aki a múlt évben megcsúrt automobil baleset következtében s e sérülést nem heverte ki, váratlanul meghalt a californiai Pasadena-ban, ahová több rokona és barátja, köztük Herrick volt párisi nagykövét társaságában a múlt pénteken utazott el. Alighogy odaérték, rosszul lett s pár óra múlva meghalt. Az elhunyt milliommost özvegye, négy leánya és három fia gyászolják. Holttestét, hazaszállítják Clevelandba eltemetés végett.

Legjobb hajvágás és borotválás Kocsányi Károly üzletében: 1921 West 25-ik utca, Cleveland, O.

JOHN MECKES SONS West 25-ik utca—Carroll—West 26-ik utca CLEVELAND, O.

NŐI ÉS LEÁNY KABÁTOK FÉL ÁRBAN. Posztó és gypaju Velour kabátok, némelyike szörme gallérral, mások plüsssel díszítve, körülbelül 60 darab, majdnem mind teljesen bélelve EZELETTI ÁRAI \$67.50-ig.

GYERMEK SZINES KABÁTOK FÉL ÁRBAN. Zibeline és Cheviot, 2-5 évesnek való nagyság, bélelve, felgombolható gallérral. EZELETTI ÁRAI \$14.00-IG.

JOHN MECKES SONS

Mutilated

Borzalmas pillanatok

Tizenegy napig a szén alatt.

Az 1913. esztendő novemberében történt, hogy a Tiger nevű óriási széná szállító gőzös, amely az Union-Castle-Company tulajdona volt, befutott az afrikai Fokváros kikötőjébe. A hajó, amely a Delagoa-öbölből jött és négyezer tonna szén hozott magával, hétfőn napon érkezett meg a kikötőbe, a hajó érebből készült szénraktározó rekeszeinek hatalmas vaskapcsait azonban csak szerdán nyitották ki és akkor kezdődött el a szén kirakodása. Gyors, lüktető munka zakatolt a rakodópart és a gőzös között, a fehérbőrű és néger munkásoknak egész hadserege tolt a gőzsről a szén talicskát a himblőző padlókon a raktárak felé. Lázasan haladt a munka és, délután három óra felé már a negyedik nagy hajószénkamra kiürítéséhez fogtak a munkások. Ez a kamra ezerkötőszáz tonna szén tartalmazott. Megjegyzendő, hogy üresen e hajókamrák mindegyike valóságos tártó mélységű bányá, amelybe rakodáskor zuhatagként ömlik fölülről a szén és minden egyes kamra számos kisebb rekeszre van osztva.

Egyeszerre csak az egyik ilyen rekeszben várta a megakadt a munka. Rémlátások hallatszottak és tömegesen tödültek a szénhordó munkások a kamra bejárása elé. A hajótar-áság tisztviselői odasiettek, hogy megtudják a zavar okát. Amint a kamra széléhez értek, borzalmas látvány tárult szemük elé. A szén fekete tömegéből egy fekete emberi kéz me-redegett fölfele és a kéz lassan, nehézképpen, de mozgott, vonaglott, ennek a titokzatos kéznek az ujjai görcsösen begömbölköztek és megint rángatózva kiegyenesedtek. A szemtanúk szinte dermedten állottak néhány pillanatig a titokteljes és borzadályos jelenség előtt. De végül Haris kapitány, a hajó parancsnoka, aki az első pillanat vérfagyasztó nyelvéte után legyorsabban nyerte vissza lélek-jelenét, hirtelen hátrafordult, erőles szavakkal parancsokat osztogatott, a munkások fölriadtak dermesztégekükből és izmos munkáscsapatok tártak hozzá sietősen, hogy eltakarítsák a szén az alatta fekvő emberi test fölött.

Pár perenyi megfeszített munka után a szén között egy férfi meztelen teste lett látható, amelyet vastag szövetkény fedett be a rátapadó szénpor. Egész sereg kéz nyult utána, megmarkolták és némi erőlködéssel a napvilágra húzták. Négy munkás a tömeg feje fölött friss levegőre vitte a szén alatt, aki hevesen és zihálva lélegzett. A napvilágon nyilvánvaló lett, amit a kamra homályában sejtteni sem lehetett, hogy a tapadó szénpor alatt ugyanacsak fekete test rejtőzik, mi.

AZ ÉLET ÉS A HALÁL.

Minden élő szervezetben találunk protoplazmát, de nincs olyan élő szervezet, amely teljesen abból lenne felépítve. A szervezet minden része nem é, csak azok a részek, melyek protoplazmából állnak. Azok az anyagok, amelyekből az élő szervezetek alakultak vagy a protoplazmává alakulás állapotában vannak, vagy közvetlen magának a protoplazmának a termékei. Az állatok s növények részei a megülő életfolyamat alatt összegyűjtött termékekből állnak. Így például a növények megfűsült részei, a csigának kagylója, is. Mig a szervezet élő elemei folytonosan változnak, addig a holt részek ugyanazon állapotukban maradnak meg. Az élő szervek mikroszkópi vizsgálása azt mutatja, hogy a protoplazma mindig sejtek alakjában található. Ezzel az életben egy általános eleméletéhez jutunk, az u. n. "sejt elemélet", melyet Schleiden és Schwann állapítottak meg, több mint hetven évvel ezelőtt és mely azóta egy alaki, mint tartalmi tekintetben nagy változaton ment át. A "sejt elemélet" rövidesen a következőkben foglalható össze: a protoplazma egy magból áll és az ezt körülvevő u. n. sejt-testből. Minden növény és állat ilyen sejtből vagy ennek tömegéből van összehívva. A test na-

A jobb nő inkelet és alsóruhákat most mind crépe delineből és satinból készítik, amely a hölgyek szerint sokkal puhább, jobban hozzásimul a testhez és melegebb mint bármí más.

nyaggal rendelkezzenek, amely nyi az életfunkciók teljesítéséhez szükséges. Nézzük csak, hogy szaporodnak a sejtek. A sejt egy darab növekedik s mikor egy bizonyos nagyságot elért, akkor egy meglehetősen bonyolult folyamat közepette ketté válik. Először a sejtmag válik szét és csak ha teljesen szétvált, történik meg a sejtfal, vagyis a sejt többi részeinek szétválása. Minden sejt, egy megelőző sejtől származik s e, négy életfunkción egyike legfontosabb megállapítása.

Dacára annak, hogy a sejtek egyforma, mint nagyság tekintetében nagyon különbözőek egymástól, a szaporodási módjukban lényegében ugyanazok. Ha az élő szervezetek nem szaporodnának, előbb vagy utóbb teljesen kipusztulnának. Maga a szaporodás kétféle módon történik és pedig az u. n. nem néküli és nem uton. Az alacsonyabb rendű szervek élő anyag általában a nem néküli uton való szaporodást találjuk meg, amely alatt azt értjük, hogy oly módon szaporodnak hogy testükből egy nyulvány nő ki, melyből egy új lény keletkezik, vagy egyszerűen testük két részre válik és mindegyik folytatja a maga külön életét. A magasabb rendű lények már nem uton szaporodnak. E célra külön sejteik vannak, amelyeket csira vagy nemi sejteknek nevezünk.

A két különböző nemi sejt (hím és nőnemű) egyesülése folytán egy új hármas sejt áll elő, amelynek növekedése folytán egy új lény keletkezik. Ezt nevezzük nemi közösülésnek. A nemi közösülésnél a hím és nőnemű sejtek megtermékenyítik egymást oly módon, hogy a két sejt teljesen, még magjában is egygyé válik. Ezzel magyarázható meg azután, hogy a keletkezett új lény ugy az apai, mint az anyai tulajdonságokat örökli. A nemi sejtek differenciálódása óriási hatással van a szervezetek fejlődésére. Az egyes szervek rendeltetése a táplálás, termékenyítés és a termékenyítő sejtek életbentartása. Ebből származik a különböző testrészek szerkezetének oly csodás alkotása, melyeket az élő természetben találunk. Az élő szervezetben kétféle sejt van: nemi és testi sejt. Az élet megszűnésével csak a testi sejt élete azúnik meg, a nemi sejt élete soha meg nem szűnik, mert az utódokban tovább él. Lényeges tulajdonsága-e az életnek a halál? Ha a halál alatt a pusztá megsemmisülést vagy katabolikus változásokat értjük, akkor igen. Ebben az értelemben a test már születésének pillanatában megkezdte a halálkíséletét. A halál alatt azonban általában nem azt értjük. Holt tetem nélkül nem beszélünk halálról. A kérdés az, hogy eltekintve a szerencsétlenség vagy betegségéből

nő kis öccséből is híres uszót akar nevelni és már most megkezdte annak trennirózását. A kis Harry még mindössze csak öt éves, de már is nagy mester az uszában.

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

WHEELING, W. VA., MARTINS-FERRY, O. ES KÖRNYÉKI HIREK.

Irodavezető: Jaszó J. Árpád, 54-11th St. Wheeling, W. Va.

TIZENHÁROM HALOTT.

Benwood, W. Va. — Egyik mult heti szünetünkben a "Benwood, W. Va. Szűz Mária Bn. Egylet" évi gyűlése...

SZÜNTELEŐ BANYAK ES GYÁRAK.

Wheeling, W. Va., Martins Ferry, O. — és környékén hirtelen csönd lett. A bányák alig, vagy éppen nem dolgoznak...

CSALÁDI ÖRÖM.

Yorkville, O. — Ladányi Zsigmond kincseshomoki (Ungm.) illetőségű honfitársunkat...

A MÜKEDVELŐK ELŐADÁSA.

Martins Ferry, O. — Hosszu idő óta most történt először, hogy az ide ellátogató "Amerikai Magyar Szintársulat"...

GYASZILENTÉS.

Dr. Beray János és családja szomoró hírrel hozza tudomására az összes ismerősöknek...

ÉVTIZEDEK ÓTA NEM VOLT

ilyen boldog időjárás, mint most van. Egyik nap olyan meleg van, mint nyáron, a másik nap már fagy.

VAGY SZENVED,

vagy használja a betegség egyetlen gyógyszerét, a

REMO

kanalas közsvény orvosságát.

Nincs más gyógyszer a közsvény, hátfájás, nyilalás, oldalszúrás, zsebada, derekfájás, merevedés és más hülesből eredő bajoknak.

HA NEM AKAR NYÖGNI

és nem akarja az egész ház nyugalmát zavarni, akkor használjon olyan orvosságot, mely ezer és ezer embernek adta vissza az egészségét és az a REMO kanalas közsvény orvosság.

Egy üveg \$1.00; 3 üveg \$2.50, postán \$2.80; 6 üveg a teljes készlet, 5 dollár bértentve. A valódit e címen kapja:

Clevelandi KORONA Gyógyszertár 2812 EAST 79th STREET I. CLEVELAND, OHIO Minden más bajváral forduljon bizalommal hozzánk.

YOUNGSTOWNI HIREK.

Irodavezető: Mihók Sándor. Youngstowni iroda: 336 West Federal Str. — Tel. Bell: Main 5260.

SZERKESZTŐ-VÁLTOZÁS.

Márk M. Béla helyét Neményi Miklós foglalta el.

Youngstown, O. — Az Amerikai Magyar Hírlap szerkesztője, Márk M. Béla megvált az állásától és belépett a Szabadság szerkesztőségének korelékébe. Márk M. Béla előző munkatársa volt a Szabadságnak, amely minőségben érdemes munkásságot fejtett ki s így visszatérése csak örömet keltett a lap szerkesztőségében.

Márk helyét Neményi Miklós foglalta el, aki az utóbbi hónapokban a Szabadság munkatársa volt, előzőleg pedig az Amerikai Magyar Hírlap szerkesztője volt. Régi ismerősétől üdvözlünk tehát körünkben és hiszünk, hogy a magyarság érdekében a tőle megszokott sikeres munkát fogja kifejteni.

HARANGSZENTELÉS.

A Szent István templom ünnepa. — Banket East Youngstownban.

Youngstown, O. — Február 2-án szép ünnepe volt a magyar róm. kath. egyháznak abból az alkalomból, hogy Várlaky Sándor plebános, Eördög Elemér toledói és Szepessy Gyula elvlandi plebánosok segédlete mellett felszentelte a hitközség harangjait.

Az ünnepély fényét nagyban emelte az a körülmény, hogy az east youngstowni rezdában Lesnyánszky István karmester vezetésével díszes magyar lobogók alatt vonult fel. A felvonulásban részt vett a Benwood, W. Va.-ban székelt Szűz Mária Egylet east youngstowni fiókja és a Petőfi Sándor Egylet. A ritka szép felvonulásnak igen sok nézője akadt. Mikor a menet hazakéért East Youngstownba, kezdetét vette a banket a Crow-féle Hallban, amely zsúfolásig megtelt. A vendégek között több előkelő amerikai vezetőmber is megjelent, akik a pompás töltött káposztát és a többi jó magyar ételeket kitünően étvágyálva fogyasztották.

Természetesen több felkészítő hangzott el, a melyekben az east youngstowni özszyagyság érdemeit méltatták zajos helyeslés közepette. A banketet is az özszyagyság rendezte, a sikert pedig igazolja az is, hogy 248 dollár volt a tiszta haszon.

Itt említjük meg, hogy az east youngstowni özszyagyság által január 13-án rendezett "harang-ünnepélynek" a tiszta jövedelme 1197 dollár és 95 cent volt.

RITKA AJÁNDEK.

Orgona a görög katolikus templomnak.

Youngstown, O. — Ritka nagylelkűségről van az ajándék, amelyben Simonik János helybeli lakos a Szent György magyar gör. kath. egyházat részesítette.

Arról értesítette ugyanis az egyház előjáróságát, hogy egy orgonát ajándékoz, a melynek használatát, vagy esetleges értékesítését azonban az egyháza bízva. Az egyház az orgonát ki fogja sorsolni és pedig 500 dollár értékben. Ezer darab sorsolási jegy lesz, a melynek darabja 50 centbe kerül. A ki orgonát meg akarja tekinteni, az keresse fel az ajándékozó Simonik Jánost a 909 Simon Streeten lévő lakásán, ahol szíves készséggel mutatják meg neki az értékes tárgyat.

VALLÁSOS ESTÉLY FAIRPORTON.

Fairport Harbor, O. — Az elmúlt vasárnap este szép színpadon estély rendezett a ref. egyház és a Finn Hállban. Az ének elhangzása után Ruzsa István eleveland ág. ev. lelkes mondott hatalmas beszédet. Élénk színekkel esztelte a mai világ nyugtalan kapkodását, keresését, majd rámutatott az egyetlen igaz vezetőre — a Jézusra. — aki úgy az egyeket, mint a nemzeteket egyedül képes elvezetni a boldogságra. Majd Ruzsa István és Ujlaki Ferencé tisztelettel köszöntötték az egy gyönyörű vallásos éneket. Az egyház lelkeséje, Ujlaki Ferencé felolvasást tartott. A felolvasásba illesztett énekek közül a XC. zsoltárt és a 19. dics. 3 versét Ujlaki F. né vezetésével 3 hangra énekeltek az öszes szereplők. "Nagy Isten téged imádk..." éneket 4 hangra Balázs János vezetésével énekeltek Beregi István, Haraszti István és Karsai István, míg a soló éneket Haraszti István énekelte. Szép szavakat adottak elő: Molnár Margit, Molnár Juliska, Rajna Erzs, Mutko Zsuzsi, Rákóczi Ágnes, Majoros Teréz, Literáti Sándor és Kovács Ferencé, akik mind igyessen oldották meg feladatukat. Különösen kitűnt az szavalók közül Molnár Juliska, ki oly igyesszen, anny kedvességgel adott elő egy monológot, hogy mindenki tetszésel egyet megnyerte s megérdemelt tapsot aratott. Ujlaki Ferencé pompás soló éneke után, melyet Ruzsa Istvánnal kísért zongorán, nagy derűvel szerzett Karakó Sándor, ki tréfás jelenetek előadásában nagy mestert. Most is nagy sikert aratott, mint főcélistája a "Cuelista" előadásával. "Évtársak" Haraszti I., Beregi I., Szerdi I. voltak az igyess záróbeszédet az egyház gondnoka — Karsai István — tartotta. Az igyess számok közt sorsolás volt, melyre a következők ajándékoztak: öv, Kiss Lajosné agyterítő, Piskák Józsefné porcelán edény. Nagy Sándorné esküvői szett, tippanra, kezimunkakészít. Csengő T. András igyess zsák list, Gyűre Jánosné kezimunka asztalterítő, Sztrópai Istvánné női blúz, Rajna Lajosné ruhára való, Karsai Istvánné diványpárna, Rákóczi Ágnes ruhára való, Szűcs Lászlóné abrosz, Illár Józsefnéruhára való és két szekrénytírtó, Csánfördy Józsefné 5 yard függönyre való, Molnár Margit torta, László Kálmánné diványpárna, Závori Miklósné asztalterítő. A sorsolást sok lelkesen résztvevővel és kitartó torokkal Balázs János énekvezér vezette. Soft drinket adtak: Nagy Ferencé, Karsai István, Kovács Ferencé, Répási Ferencé, Sipos István, Balázs János, Tóth János, Haraszti István. Karakó Sándor. A hűsítőket kiszolgálása körül Csengő T. András, az egy ház pénztárnoka buzgólkodott, míg a pénztárnál Kovács Ferencé presbíter és Tóth János eleveland fátartoztak. Az estély bevétele \$150.92; kiadás \$6.00; így a tiszta jövedelem 144 dollár és 92 cent. Legközelebb egy gyermekelőadást rendez az egyház. A leányokat a tiszteletes asszony, a fiúkat a lelkes tanítónya egy-egy gyermekszíndarabra.

FELHÍVÁS ES FONTOS ÉRTESÍTÉS.

Első Kolónyi Tihamer Amerikai és Magyarországi Egyesület Magyar Munkás Bn. Egylet és Munk. Szövetkezet elhatározta, hogy kedvezmény mellett vesz fel tagokat.

Table with 2 columns: Age and Fee. 15 évesűl 20 évesig 2.25, 20 " 30 " 3.25, 30 " 40 " 4.25, 40 " 45 " 5.25, 45 " 50 " 6.25, 50 " 55 " 7.25.

VISSZATÉRT HŐS.

Bujaló István harcéri elme.

St. Louis, Mo. — A mult heten nagy öröm volt Bujaló István honfitársunk 4238 North Broadway levő házában. Nyolc hónapi katonaságot követően rövid szabadságra hazajött István fiuk, aki e rövid idő alatt sok kalandort ment át, amiket a következőkben mond el.

— A mult év júniusában lépett a hadseregbe és szeptember 11-én meg Londonban voltam a pennsylvaniai 28-ik divízióval. Egy hónapi gyakorlatozás után Franciaországba mentünk, ahol csapatunkat a Toul körüli hadműveletekhez osztották be. Itt voltam október 31-ig, amikor a németek bódító gáza engem és 16 társamat elkábitott és kórházba kerültünk. Ezideig azonban meg voltunk gyógyulva, mert a mi csapatunk 45 német foglyot ejtett. Mindössze 9 mérföldre voltunk Metz-től. Alig aludtunk félórát naponta, mert a fejünk felett felrobogó ágyugolyók nem engedtek nyugot. Csapatunk csak 8 ember veszélyt, holott gyakran résztvettünk éjjeli támadásokban, amikor egész az ellenség sáncárába hatoltunk és egy-egy kirohanás alkalmával 20-25 foglyot ejtettünk. A németek féltek az amerikai szurotyoktól és sokszor könyörgöttek, hogy ne öljük meg őket.

Most már a 7-ik kórházba megyek sebesülésem óta. Szemem még gyengék és azért megyek a baltimorei kórházba. Lehet, hogy elengednek a szolgálatból, az is lehet, hogy benmaradok, mert a katonaságnál az ember sohasem tudhatja, mi vár rá.

A MI LEGNYUGOBB ÖRÖMÜNK. A mi legnagyobb örömünk azoknak a leveleknek olvasása, amelyek minden postával érkeznek fiatal és öreg emberektől, akik elmondják, hogy használtak a Triner-féle Amerikai Elixir Késerő-rúbor segített rájuk s ajánlja ezt az orvosságot használni, jól éreztük magunkat. Kócsé Mártont és "ne".

Bármely drágaságot kapható. Ár \$1.00. — Reuma, neuralgia, lumbago, húzóderék, dagadt láb, ellen a Triner-féle Liniment az orvosság, amely mindig megszünteti a fájdalmat. Minden gyógyszerárban kapható 25 és 66 centért, postán 45 és 75 centért küldjük. Joseph Triner Company, 1533-1543 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

REF. ÉNEKSKÖNYV. Szeretettel bejelentjük, hogy az amerikai magyar protestáns egyház használatára "Református Énekes Könyvet" adunk ki.

Ezen énekes könyv magába foglalja az összes 24 kezdő éneket, 239 dicsőítést, néhány alkalommal énekelni átírtatva, a próba énekesből használatra alkalmas énekek 45-ét. 21 Temetési ének és 35 Vasárnapi iskola ének.

A jó papírra nyomott 326 oldalas könyv nagysága 5x7 1/2". A református Énekes könyv háromféle kötésben jelent meg. Az alábbi árakban van a postaköltség is. A könyv ára bértentve: Vásonkonlőben..... \$1.00, Mesterséges bőrkötésben..... \$1.50, aranydíszítéssel..... \$2.00, Marokko bőrkötésben..... \$3.00. CENTRAL PUBLISHING HOUSE 298-297 West 25th Street, CLEVELAND, OHIO.

MA MÁR SENKI SEM KÉTELKEDIK ES MINDENKI MEG VAN GYŐZÖDVE ARRÓL,

VINKO

az egyedüli biztos hatáson szer VÉR SZÉGE NY. GYENGE, SÁPADT, IDEGES, GYOMORBAJOS, SZÉKREKEDÉS ES ÉMÉSZTŐ zavarokban szenvedőknek. Ne használjon semmi egyébét, mint a VINKO-T.

Ha az eredeti VINKO ott nem kapható, rendelje meg a feltalálólától. Ha egy teljes kurázhoz való 6 üveget akar, küldjön be 5 dollárt, ha 1 üveget rendel, küldjön be 1 dollárt erre a címre: ROYAL MFG. CO., Duquesne, Pa.

ÉRTESÍTÉS.

Windber, Pa. és környéke nagyrabesült magyarságával tudatjuk, hogy hazai módra — mérték szerint — öltönyöket és csizmanadrágokat készítenk. Szíves pártfogásért eszedünk. Salomon és Róth férfiszabók, 1410 Graham Ave., Windber, Pa. p.

CHICAGOI MAGYAR ORVOS.

Dr. Löwinger Ernő magyar orvos és sebész, az öszes orvosi tudományok tudora. Címe: 1858 GRAND AVE., Chicago, Ill. — Rendel: d. e. 10-101 14-ig. D. u. 6-101 8-ig. Vasárnap d. e. 10-101 12-ig. Telefon: Seeley 2904.

DR. LORENZ

Pittsburghban férfiak részére az egyedüli specialista. 614 Penn Ave., Pittsburgh, Pa. Hétlőn szerdán: kétfelén reggel 9 óráig este 5 óráig. Kedden, csütörtökön és szombaton reggel 9 óráig este 8 óráig. Vasárnap és ünnepnapokon reggel 10 óráig d. u. 2 óráig. 24 EV 6TA FOLYAT MARI GYAKORLATOT.

JAKAB ES TÁRSA

424 EAST 5th STREET, NEW YORK, N. Y. h. k. s. p.

LEHET CSOMAGOT SZÁLLITANI MAGYARORSZÁGBA A ROMÁNOK ÁLTAL MEGSZÁLLOTT MEGYÉKBE.

Mindazok, akik szeretnének hozzájárulni a háborús áldozatok, kőszeg vagy faluba csomagot küldeni, mely ruhament, lábbeli, vásznat, élelmiszert, alvóeszt, tartalmat, mindazt mit ott nem lehet kapni és mely tárgyak hozzájárulásának személyesen legyzen kézbesítve és elismervényt kápon a kézbesítőről, megtehető, ha azonnal az ORIENTAL RECONSTRUCTION AND TRADING CORPORATIONhoz fordulnak, 25 Broad St., 628, 629, 630 szobák, New York, N. Y.

Társaságunknak felhalmozása van a Román Kormánytól és engedélye a mi kormányunktól. A román kormány minden csomagunk gyors és biztos kézbesítéséért szavatol. A kézbesítés a mi megőrzötünk által történik a Román Kereskedelmi Miniszter hozzájárulásával. Mivel a tonna tartalom meg van határozva, társaságunk elfogad csomagokat, melyeknek értéke nem több mint \$50.00-tól \$75.00-ig. Csak ruhanemű, élelmiszter és más főbb szükségleti cikkek küldhetőek.

PÉNZ OTT NEM BIR ÉRTÉKKEL.

Pénzért nem lehet ott semmit sem vásárolni, mert ott semmi sem kapható. A közönség kényelmére összekötést szertünk New York városának egyik legnagyobb Department Store-jával, hol mindazokat a tárgyakat kaphatja csomagolva, szállítássa készen, semmi féle bajlódása vele nincsen és biztosított valószínűséggel, hogy az illett a legjobb állapotban fogja a csomagot kézhez kapni. Öt év óta ez az első eshetőség, hogy szerzettségével érintkezésbe jöheszen.

ORIENTAL RECONSTRUCTION AND TRADING CORPORATION, Inc.

25 BROAD ST., NEW YORK CITY, ROOM 628, 629, 630 Telephone: Broad 5734. Kormányunk által jóváhagyva és a Romány Kormány által felhatalmunk. Azok, akik Pittsburghtól nyugatra laknak, forduljanak a következő címre: G. GARDULESCU, 5701 Detroit Avenue, Cleveland, O. Telephone, Lorain 34-K. Edgewater 2039-J. 37, 38, 39

CHO-EC advertisement featuring a portrait of a man and text about a medicine for various ailments. Text includes: "Magyarok, akartok-e egészségesekek lenni? Privát betegségben szenvedő férfiak legmegbízhatóbb orvossága. — Nem tesz különbséget, mily régen beteg, gyógyítható. Irjon bizalmasan. Mr. Paul Chowanec 636 MAPLE AVE., JOHNSTOWN, PA."

KIS HIRDETESEK ARSZABASA

KERESTETES, MUNKÁT NYER... KERESZTES, MUNKÁT NYER...

KERESTETIK 800 TAPASZTALT CUKORRÉPA MUNKÁS.

Jó fizetés családok és magánosok számára, 20-24 dollár akoronként, ingyen ház és szállítás.

Levelezés, CYNKÓK KERESTETES, ELADÓ VAGY BERBEADÓ FARMOK, INGATLAN, HÁZVAGY ÜZLET vétele és eladása...

MUNKÁT NYER - PARFI

CUKORRÉPA MUNKÁSOK KERESTETNEK.

Jó fizetés családok és magános férfiak számára, 20-24 dollár akoronként, ingyen ház és szállítás.

MUNKÁT NYER - PARFI

CUKORRÉPA MUNKÁSOK KERESTETNEK.

Jó fizetés családok és magános férfiak számára, 20-24 dollár akoronként, ingyen ház és szállítás.

MUNKÁT NYER - PARFI

CUKORRÉPA MUNKÁSOK KERESTETNEK.

Jó fizetés családok és magános férfiak számára, 20-24 dollár akoronként, ingyen ház és szállítás.

MUNKÁT NYER - PARFI

CUKORRÉPA MUNKÁSOK KERESTETNEK.

Jó fizetés családok és magános férfiak számára, 20-24 dollár akoronként, ingyen ház és szállítás.

MUNKÁT NYER - PARFI

CUKORRÉPA MUNKÁSOK KERESTETNEK.

Jó fizetés családok és magános férfiak számára, 20-24 dollár akoronként, ingyen ház és szállítás.

MUNKÁT NYER - PARFI

CUKORRÉPA MUNKÁSOK KERESTETNEK.

Jó fizetés családok és magános férfiak számára, 20-24 dollár akoronként, ingyen ház és szállítás.

MUNKÁT NYER - PARFI

CUKORRÉPA MUNKÁSOK KERESTETNEK.

Jó fizetés családok és magános férfiak számára, 20-24 dollár akoronként, ingyen ház és szállítás.

CLEVELAND, O. Vasárnap, Február 16-án.

Beszélje meg a dolgot a mi Szuperintendensünkkel, Mr. E. F. Evans-szal és kérjen felvilágosítást meg jó helyet, reggel 9 óráig este 5 óráig a Kennard House Hotel-ben, a West 6th St. és St. Clair Ave. sarkán.

DETROIT, MICH. Keresse fel Mr. Joseph Bielech, 39 Portland St. Delray, Mich. bármikor.

CHICAGO, ILL. Keresse fel Fejes András urat, 646 R. 93rd South Scott St. vasárnap vagy bármely este.

SOUTH BEND, IND. Keresse fel Chernits Pál urat, 1726 South Scott St. vasárnap vagy bármely este.

OWOSSO SUGAR COMPANY OWOSSO, MICH.

MUNKÁT NYER - NŐ.

Egy nő konyhai munkára azonnal felvételt. - Cim: Buckeye Hotel, 8911 Buckeye Road, Cleveland, O.

Idősebb asszony házimunkára azonnal felvételt.

Keresünk asszonyokat, kik a rongyválogatást meg akarják tanulni.

THE STONE BRON-NÁL 1235 W. 11th St. Cleveland, O.

Keresek leányt vagy asszonyt házi munkára.

Csendes ember csendes lakást keres.

Egy öreg asszony két gyermek mellé azonnal felvételt.

Leány általános házi munkára keresünk.

Gazdaságosnak kerestetik plébániára leányt.

NAGY GYÁRÓK keres megbízottakat.

MAGYAR BANYÁSZOK családok és nőtlének, állandó jó munkát kaphatnak.

CUKORRÉPA FÖLDRE kerestetnek az családok.

ELLÁTÁST NYER. Fiatal ember gyermektelen család nélkül.

Két tisztességes fiatal ember jó kosztól és tiszta lakást kaphat.

Három jobb ember burda felvételét.

Egy tisztességes fiatal ember burda felvételét.

Két tisztességes ember teljes ellátással felvételt.

KERESTETÉS. Ispán Demeter József, Uzapanyit, Górnó megyei illetőségű székely.

MUNKÁT NYER - PARFI. Orzeli szellemmel bíró, minden tekintetben megbízható.

Egy pékség, ki a kenyérsütést érti.

Egy jó munkás borbélyeség szomszédokra kirendelt.

Keresem Zsander János, beléndi. Heves megyei illetőségű sógorom.

Egy középkorú férfi, aki jól ért a farmmunkához.

MUNKÁT NYER - NŐ.

Keresek helyet házi munkára vagy restaurántra.

Elváltatok mosást és vasalást házon kívül.

KIADÓ LAKASOK. Két egybenülő, külön bejárattal burorított szoba.

Burorított külön bejárattal szoba két nőnek.

Burorított szoba fűrdőházzal, tisztes embernek kiadó.

Tiszta, burorított szoba villanyvilágítással.

Egy szoba, konyha és fűrdő, beburorított.

Emeleten két szoba, konyha és fűrdő gyermektelen családnak kiadó.

Külön bejárattal burorított szoba fűrdőházzal.

Rendés embereknek burorított szobák kiadó.

Idősebb asszony házimunkára azonnal felvételt.

Két szoba, konyha és három szoba, konyha gyermektelen családnak kiadó.

Egy külön bejárattal burorított szoba, fűrdő- és villanyvilágítással kiadó.

3-4 szobás lakások, meleg vízzel kiadók.

Öt szoba, fűrdő, villanyvilágítás és pinceszoba.

Két burorított szoba tisztességes embereknek kiadó.

Két burorított szoba tisztességes embereknek kiadó.

EGY KÜLÖN BEJÁRATTAL, TISZTA BURORÍTOTT SZOBA egy tisztességes embernek kiadó.

LAKÁSKERESÉS. Uri lakás az East Side-on.

ELLÁTÁST NYER. Fiatal ember gyermektelen család nélkül.

Két tisztességes fiatal ember jó kosztól és tiszta lakást kaphat.

Három jobb ember burda felvételét.

Egy tisztességes fiatal ember burda felvételét.

Két tisztességes ember teljes ellátással felvételt.

KERESTETÉS. Ispán Demeter József, Uzapanyit, Górnó megyei illetőségű székely.

MUNKÁT NYER - PARFI. Orzeli szellemmel bíró, minden tekintetben megbízható.

Egy pékség, ki a kenyérsütést érti.

Egy jó munkás borbélyeség szomszédokra kirendelt.

Keresem Zsander János, beléndi. Heves megyei illetőségű sógorom.

Egy középkorú férfi, aki jól ért a farmmunkához.

MUNKÁT NYER - NŐ.

Keresek helyet házi munkára vagy restaurántra.

Elváltatok mosást és vasalást házon kívül.

KIADÓ LAKASOK. Két egybenülő, külön bejárattal burorított szoba.

Burorított külön bejárattal szoba két nőnek.

Burorított szoba fűrdőházzal, tisztes embernek kiadó.

Tiszta, burorított szoba villanyvilágítással.

Egy szoba, konyha és fűrdő, beburorított.

Emeleten két szoba, konyha és fűrdő gyermektelen családnak kiadó.

Külön bejárattal burorított szoba fűrdőházzal.

Rendés embereknek burorított szobák kiadó.

Idősebb asszony házimunkára azonnal felvételt.

Két szoba, konyha és három szoba, konyha gyermektelen családnak kiadó.

Egy külön bejárattal burorított szoba, fűrdő- és villanyvilágítással kiadó.

3-4 szobás lakások, meleg vízzel kiadók.

Öt szoba, fűrdő, villanyvilágítás és pinceszoba.

Két burorított szoba tisztességes embereknek kiadó.

Két burorított szoba tisztességes embereknek kiadó.

EGY KÜLÖN BEJÁRATTAL, TISZTA BURORÍTOTT SZOBA egy tisztességes embernek kiadó.

LAKÁSKERESÉS. Uri lakás az East Side-on.

ELLÁTÁST NYER. Fiatal ember gyermektelen család nélkül.

Két tisztességes fiatal ember jó kosztól és tiszta lakást kaphat.

Három jobb ember burda felvételét.

Egy tisztességes fiatal ember burda felvételét.

Két tisztességes ember teljes ellátással felvételt.

KERESTETÉS. Ispán Demeter József, Uzapanyit, Górnó megyei illetőségű székely.

MUNKÁT NYER - PARFI. Orzeli szellemmel bíró, minden tekintetben megbízható.

Egy pékség, ki a kenyérsütést érti.

Egy jó munkás borbélyeség szomszédokra kirendelt.

HÁZASSÁG. Én 32 éves, róm. kath. nőlen fiatal ember vagyok.

Két családok téglaház \$7500 letelepítéssel.

Sürgösen eladó 2 családok ház minden modern kényelemmel.

Csinál magyar majner gyerek keresek feleséget.

Özvegy farmernő vagy idősabb farmernő keresek.

31 éves gyári munkás keres magának feleséget.

Felkerem Csapó Ferenc urat, Oakland, Cal.

Felkerem D. K. P.-t, aki a Szabadság kishirdetéséből levelet küldött.

Pa. Pl. Tudatja Magyar Mari soros-olvasót.

CHICAGO, JULI ÉS BORIS. Isten vagy nem?

ELADÓ ÜZLETEK. Egy jó forgalmú cipéjavító üzlet.

Teljesít, 5 kánás, modern gépekkel.

RITKA ALKALOM! A legnagyobb magyar Etter és Kávéház.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Két családok téglaház \$7500 letelepítéssel.

Sürgösen eladó 2 családok ház minden modern kényelemmel.

ARA \$4850.00 az átvételhez \$1000 körül készpénz szükséges.

Csinál magyar majner gyerek keresek feleséget.

Özvegy farmernő vagy idősabb farmernő keresek.

31 éves gyári munkás keres magának feleséget.

Felkerem Csapó Ferenc urat, Oakland, Cal.

Felkerem D. K. P.-t, aki a Szabadság kishirdetéséből levelet küldött.

Pa. Pl. Tudatja Magyar Mari soros-olvasót.

CHICAGO, JULI ÉS BORIS. Isten vagy nem?

ELADÓ ÜZLETEK. Egy jó forgalmú cipéjavító üzlet.

Teljesít, 5 kánás, modern gépekkel.

RITKA ALKALOM! A legnagyobb magyar Etter és Kávéház.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

ELADÓ FARM. 200 akeros szép felkelti farm.

Sürgösen eladó 2 családok ház minden modern kényelemmel.

ARA \$4850.00 az átvételhez \$1000 körül készpénz szükséges.

Csinál magyar majner gyerek keresek feleséget.

Özvegy farmernő vagy idősabb farmernő keresek.

31 éves gyári munkás keres magának feleséget.

Felkerem Csapó Ferenc urat, Oakland, Cal.

Felkerem D. K. P.-t, aki a Szabadság kishirdetéséből levelet küldött.

Pa. Pl. Tudatja Magyar Mari soros-olvasót.

CHICAGO, JULI ÉS BORIS. Isten vagy nem?

ELADÓ ÜZLETEK. Egy jó forgalmú cipéjavító üzlet.

Teljesít, 5 kánás, modern gépekkel.

RITKA ALKALOM! A legnagyobb magyar Etter és Kávéház.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

1917 évi 7 üléses \$3750.00 automobil.

Sürgösen eladó 2 családok ház minden modern kényelemmel.

ARA \$4850.00 az átvételhez \$1000 körül készpénz szükséges.

Csinál magyar majner gyerek keresek feleséget.

Özvegy farmernő vagy idősabb farmernő keresek.

31 éves gyári munkás keres magának feleséget.

Felkerem Csapó Ferenc urat, Oakland, Cal.

Felkerem D. K. P.-t, aki a Szabadság kishirdetéséből levelet küldött.

Pa. Pl. Tudatja Magyar Mari soros-olvasót.

CHICAGO, JULI ÉS BORIS. Isten vagy nem?

ELADÓ ÜZLETEK. Egy jó forgalmú cipéjavító üzlet.

Teljesít, 5 kánás, modern gépekkel.

RITKA ALKALOM! A legnagyobb magyar Etter és Kávéház.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.

Eladó Pittsburgh legforgalmasabb helyén.